

Riina Pelkonen, Suomen ympäristökeskus SYKE
riina.pelkonen@ymparisto.fi
+358 400 148 701
11.10.2010

Ympäristölupien hallinnollisen taakan mittaaminen: Selvitysraportti

Ympäristölupa: selvityksessä mitatut tiedonantovelvoitteet

Ympäristöluvan hakeminen

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttaville toiminnoille tarvitaan ympäristönsuojelulain mukainen lupa. Toimintojen luvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (YSL 86/2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (YSA 169/2000). Ympäristöluvan tarvitsevat toiminnot on lueteltu ympäristönsuojeluasetuksen laitosluettelossa. Lisäksi lupa saatetaan tarvita sellaiseenkin hankkeeseen, jota ei ole laissa tai asetuksessa mainittu, mutta jolla on haitallisia ympäristövaikutuksia. (YSL 28, 29, 78 §; YSA 1, 3 §). Uudelle toiminnalle ja toiminnan olennaiselle muutokselle tarvitaan lupa. Luvanvaraista toimintaa ei saa aloittaa ennen luvan myöntämistä.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on muun muassa, että toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Ympäristölupahakemus tehdään kirjallisesti ympäristönsuojeluasetuksessa määrätyle lupaviranomaiselle. Ympäristölupia myönsivät 31.12.2009 asti alueelliset ympäristökeskukset (AYK) ja ympäristölupavirastot (YLV) sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset. 1.1.2010 lähtien ympäristölupia myöntävät aluehallintovirastot (AVI, 4kpl) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset.

Ympäristölupahakemus liitteineen tehdään kolmena kappaleena. Lupahakemuksen sisällöstä säädetään YSL 35 §:ssä ja YSA 9 §:ssä¹. Kun hankkeelle myönnetään ympäristölupa, annetaan samalla määräykset, joiden mukaan hanke on toteutettava.

---

¹ Ympäristölupahakemuksen tulee sisältää muun muassa tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, sijaintipaikasta, päästöistä (veteen, ilmaan, maaperään; melu ja ääni) ja toiminnasta syntyvistä jätteistä, ja arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön. Lisäksi hakemuksessa tulee ilmoittaa tarpeellisin osin muun muassa tiedot käytettävistä raaka-aineista, kemikaaleista, veden käytöstä, polttoaineista, käytettävästä energiasta ja energiatehokkuudesta, päästöjen vähentämisestä, jätehuollosta, toimintaan liittyvistä riskeistä ja toimista häiriötilanteissa, parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta toiminnassa, sekä toiminnan käyttötarkkailusta ja valvonnasta. Lupahakemukseen on myös liitettävä tarpeen mukaan esimerkiksi muut toiminnalle myönnettyt luvat ja sopimukset; kartta; asemapiirros; prosessikaavio; suuronnettomuuden vaaran arvioimiseksi laadittu selvitys tai sisäinen pelastussuunnitelma; YVA-selostus, yhteysviranomaisen lausunto ja luonnonsuojelulain mukainen arviointi; sekä ehdotus tarkkailun järjestämiseksi. (YSA 9 §, 10 §)

Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta ja vuosiraportointi

Ympäristölupaan kirjataan näkyviin toimintaan kohdistuvat lupamääräykset. Lupamääräykset koskevat esimerkiksi päästörajoja, niiden seuranta ja raportointia. Joissakin tapauksissa voidaan päästörajojen asemasta määrätä yksittäisistä toimista päästöjen vähentämiseksi. Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa säädetään ympäristöluvan myöntämisen edellytyksistä ja valvonnasta.

Ympäristöluvassa edellytetään, että laitos lähettää valvontaviranomaiselle määräajoin raportteja laitoksen päästöistä ja toiminnasta. Jos laitoksella tapahtuu häiriöitä tai lyhytaikaiset päästöraja-arvot ylittyvät, laitos on velvoitettu lähettämään raportin valvontaviranomaiselle välittömästi. Kaikki laitokset tarkastetaan määräajoin².

Ympäristöluvan tarvitsevaa toimintaa valvotaan ja tarkkaillaan koko toiminnan elinkaaren ajan. Tarkkailun suorittaa pääasiallisesti toiminnanharjoittaja. Valvontaviranomaisina toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset.

Taustatiedot kyselyistä

Kaksi kyselyä

- Ympäristöluvan hakeminen
- Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta, kirjanpito ja vuosiraportointi

Kohdeyritykset³

Valtion (AYK, YLV) myöntämät ympäristölupapäätökset vuonna 2008

- Yhteensä 1 010 ympäristölupapäätöstä⁴
- Karsittu mm. toiminnan lopettamista tai peruttua, rauennutta tai hylättyä hakemusta koskevat lupapäätökset.
- Yhteystietojen (postiosoite, ei yhteyshenkilötietoja) keruu ympäristönsuojeluntietojärjestelmästä (VAHTI) ja yksittäisistä lupapäätöksistä.

Vastaajiksi valikoitui 682 toiminnanharjoittajaa.

Aikataulu

Kyselyiden yhteinen saatekirje lähetetty postitse 4.5.2010.
Muistutuskirje postitettu 28.5.2010.

Vastausprosentit

- Kysely ympäristöluvan hakemisesta: 15,1 % (103 kpl)
- Kysely ympäristöluvan mukaisesta jatkuvasta seurannasta ja vuosiraportista: 15,8 % (108 kpl)

² Tarkastuksissa selvitetään muun muassa toteuttaako laitos luvan edellyttämän päästöjen seurannan ja tarkastetaan toimiiko laitos lupamääräysten mukaisesti. Lisäksi tarkastetaan onko laitoksella suunnitteilla toimenpiteitä, jotka voisivat edellyttää uuden luvan hakemista. Laitoksilla, joiden luvassa ei ole päästöraja-arvoja, mutta lupa sisältää toimintaa koskevia muita määräyksiä, keskitytään selvittämään toimiiko laitos luvassa kuvatulla tavalla tai toteutuvatko toiminnalle annetut lupamääräykset. Laitoksiin tehdään tarkastuskäyntejä myös kansalaisten valitusten perusteella. Kaikista tarkastuskäynneistä ja neuvotteluista tehdään sähköinen raportti ympäristöhallinnon ylläpitämään VAHTI-tietojärjestelmään.

³ Kyselyt lähetettiin vuonna 2008 ympäristölupapäätöksen saaneille yksityisille ja julkisille toimijoille, mutta tässä raportissa käytetään toimeksiannon mukaisesti termiä *yritys* kuvaamaan ympäristönsuojelulain tarkoittamaa *toiminnanharjoittajaa*.

⁴ Lähde: Ympäristölupaseuranta 2008/SYKE.

Menetelmät

Keskiarvo

Kyselyvastausten analysoinnissa on käytetty keskiarvoa. Keskiarvon nähtiin ympäristölupien kohdalla antavan mediaania luotettavamman kuvan käytettävästä työajasta ja siten hallinnollisista kustannuksista, sillä kyselyjen otos oli pieni ja lisäksi saadut vastaukset poikkesivat monissa kysymyksissä melko paljon toisistaan. Ennen laskelmia lukujoukosta on poistettu mahdolliset yksittäiset poikkeavat vastaukset (outliers).

Tiedonantovelvoitteet

Ympäristöluvan hakeminen

Ympäristöluvan edellyttämä jatkuva seuranta, kirjanpito ja vuosiraportointi

- a) Jatkuva seuranta ja kirjanpito sekä mahdollinen näytteidenotto ja analysointi
- b) Vuosiraportointi

Populaatio

Valtion ympäristölupapäätöksiä myönnetään vuosittain noin tuhat kappaletta (v. 2004–2008 vuosittain 902–1039 kappaletta⁵). Vuonna 2008 ympäristölupapäätöksiä myönnettiin 1 010 kappaletta. Kun päätöksistä karsitaan pois mm. perutut, rauenneet ja hylätyt sekä toiminnan lopettamista koskevat lupahakemukset, on valtion vuonna 2008 myöntämien "normaalia vastaavien" ympäristölupapäätösten lukumäärä 938 kappaletta (kokonaispopulaatio). Eroavaisuuksien tarkastelua varten kokonaispopulaatio jaettiin vastausten suhteellisten osuuksien perusteella kahteen populaatioon: luvanhakuprosessin kokonaan yrityksen oman henkilökunnan toimesta suorittaneisiin yrityksiin ("sisäisesti tehneet") ja oman työn lisäksi yrityksen ulkopuolisille hakuprosessista maksaneisiin ("ulkopuoliselle maksaneet") toiminnanharjoittajiin. Ulkopuoliselle maksaneissa ovat mukana kaikki ne vastaajat, jotka oman työmääränsä lisäksi ilmoittivat euromääräisen summan, jonka yritys oli maksanut konsultille tai muulle ulkopuoliselle taholle⁶. Muut vastaukset sisältyvät sisäisesti tehneiden populaatioon. Sisäisesti hakuprosessin tehneiden populaatio oli suhteellisen vastausmäärän perusteella 528,2 ja ulkopuoliselle maksaneiden populaatio 409,8 (taulukko 1).

Vuosina 2000–2008 aktiivisten lupavelvollisten toiminnanharjoittajien (valtiolla; yritykset tai toimipaikat) lukumäärä⁷ oli 4 813. Myös jatkuvan seurannan, kirjanpidon ja vuosiraportoinnin osalta muodostettiin populaatiot sen perusteella, olivatko vastaajat ilmoittaneet maksaneensa (euromääräisen summan) jatkuvasta kirjanpidosta tai vuosiraportin täyttämisestä (tai mahdollisesta näytteiden otosta ja analysoinnista). Yritysten, jotka tekevät jatkuvan kirjanpidon ja vuosiraportoinnin kokonaan oman henkilökunnan toimesta ("sisäisesti tehneet"), muodostama populaatio oli vastausten suhteellisen osuuden perusteella 3 075,0. Yritysten, jotka maksavat myös ulkopuoliselle

⁵ Attila M. 2008. Ympäristönsuojelulain mukaiset valtion ympäristölupapäätökset 2007. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 22/2008.

⁶ Kysymykseen: "Maksettiinko ympäristölupahakemukseen tarvittavien tietojen hankintaan, hakemuksen laadintaan tai täydentämiseen osallistumisesta yrityksen ulkopuoliselle taholle?" vastasi "Kyllä" 57,3 % vastaajista (59 kpl), mutta vain 42,7 % (45 kpl) ilmoitti euromäärän, jonka yritys oli maksanut ulkopuoliselle taholle luvanhakuprosessin tekemisestä. Tässä selvityksessä alapopulaatioiden suuruus on määritetty euromääräisen summan ilmoittaneiden ja ilmoittamatta jättäneiden suhteellisten osuuksien perusteella.

⁷ Lähde: VAHTI-tietojärjestelmä

taholle jatkuvan kirjanpidon ja/tai vuosiraportoinnin tekemisestä, muodostama populaatio oli puolestaan 1 738,0 ("ulkopuoliselle maksaneet")⁸.

Taulukko 1. Laskennoissa käytettyjen populaatioiden koot ja suhteelliset osuudet vastausten kokonaismäärästä.

	Osuus vastauksista (%)	Populaatio (kpl)
Ympäristöluvan hakeminen		
Ulkopuoliselle maksaneet	43,7	409,8
Sisäisesti tehneet	56,3	528,2
Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta, kirjanpito ja vuosiraportointi		
Ulkopuoliselle maksaneet	36,1	1738,0
Sisäisesti tehneet	63,9	3075,0

Toimialat

Ympäristöluvan hakemisesta ulkopuoliselle maksaneiden ryhmässä lähes puolet ilmoitti ympäristöluvanvaraisen toimintansa olevan joko eläinsuoja-/kalankasvatustoimintaa tai malmien tai mineraalien kaivamista/maaperän ainesten ottoa (kuva 1); kumpikin toimiala käsitti noin neljänneksen vastanneista yrityksistä. Sisäisesti luvanhakuprosessin tehneiden joukosta noin neljänneksen toiminta oli puolestaan eläinsuojiin liittyvää toimintaa ja noin viidenneksen jätevesienkäsittelyä/jätehuoltoa.

Seurannan ja vuosiraportoinnin osalta noin neljännes ulkopuoliselle maksaneista ilmoitti ympäristöluvanvaraisen toimintansa olevan malmien tai mineraalien kaivamista/maaperän ainesten ottoa, ja vajaa viidennes jätevesien käsittelyä tai jätehuoltoa. Yrityksen sisäisesti seurannan ja vuosiraportoinnin tehneistä noin puolella yrityksistä ympäristöluvanvarainen toiminta oli eläinsuojia/kalankasvatusta tai jätevesien käsittelyä/jätehuoltoa; kumpaankin toimialaan sijoittui noin neljännes yrityksistä.

Molempien kyselyiden vastaukset jakoutuivat melko epäsäännöllisesti 13 eri toimialan kesken. Selvimmät eroavaisuudet ulkopuoliselle maksaneiden ja sisäisesti tehneiden välillä olivat luvan hakemisen osalta seuraavilla toimialoilla: malmien tai mineraalien kaivaminen/maaperän ainesten otto (ulkopuoliselle maksaneet 24,4 % vastanneista; sisäisesti tehneet 8,6 %), jätevesien käsittely/jätehuolto (8,9 %; 29,3 %) ja metalliteollisuus (13,3 %; 1,7 %). Seurannan ja vuosiraportoinnin osalta suurin eroavaisuus toimialoihin jakautumisessa oli puolestaan malmien tai mineraalien kaivamisen/maaperän ainesten otton (25,6 %; 11,6 %) sisällä.

Kyselyihin vastanneiden yritysten edustamien toimialojen jakauma vastaa melko hyvin kaikkien vuoden 2008 valtion ympäristölupapäätösten jakautumista toimialoittain⁹. Vuoden 2008 ympäristölupapäätöksissä kolme selkeästi suurinta toimialaa olivat samat kuin kyselyjen vastaajien joukossa: eläinsuojat/kalankasvatus (31,4 % kaikista v. 2008 ympäristölupapäätöksistä), jätevesien käsittely/jätehuolto (27,1 %), ja malmien tai

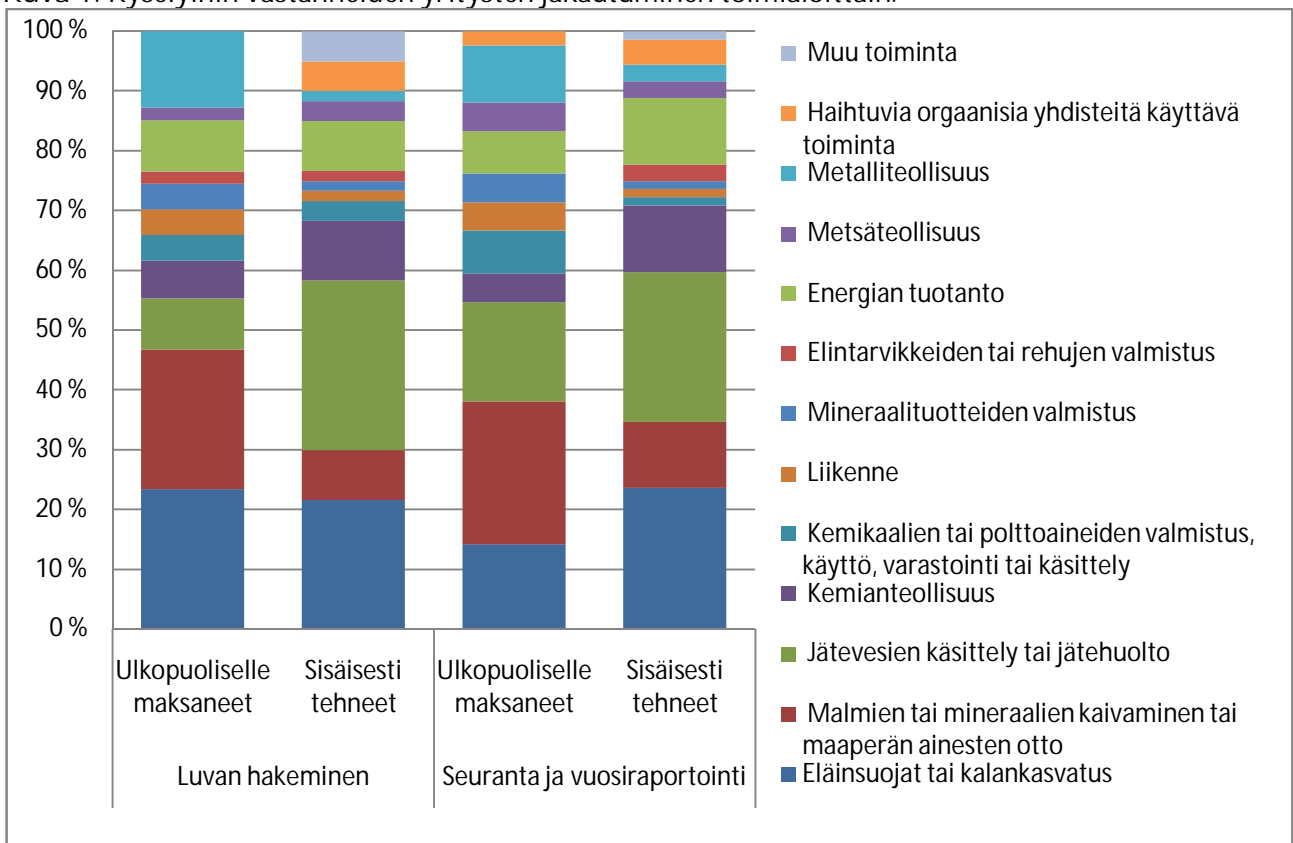
⁸ Kysymykseen "Maksettiinko yrityksen ulkopuolisille jatkuvasta kirjanpidosta tai vuosiraportin täyttämistä (sekä mahdollisesta näytteiden ostopaikoista ja analysoinnista)?" vastasi "Kyllä" 50,0 % vastaajista (54 kpl), mutta ainoastaan 36,1 % (39 kpl) ilmoitti euromäärän, jonka yritys oli maksanut ulkopuoliselle taholle kirjanpidon tai vuosiraportin tekemisestä. Neljä vastaajaa jätti vastaamatta kysymykseen.

⁹ Lähde: Ympäristölupaseuranta 2008/SYKE.

mineraalien kaivaminen/maaperän ainesten otto (mm. turvetuotanto) (17,5 %). Myös muiden toimialojen suhteelliset osuudet ovat samansuuruisia kuin kaikkien lupapäätösten toimialakohtaiset osuudet.

Toimialojen sisällä on suurta vaihtelua niin yrityksen henkilöstön tai tuotannon suuruuden kuin ympäristöluvanvaraisen toiminnan koon ja toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten merkittävyyden välillä. Lisäksi kyselyjen otos jäi alhaiseksi verrattuna ympäristöluvanvaraista toimintaa harjoittavien yritysten tai muiden toimijoiden kokonaislukumäärään¹⁰. Tästä johtuen hallinnollisen taakan mittauksessa ei nähty mielekkääksi käyttää tarkastelussa toimialakohtaisia populaatioita.

Kuva 1. Kyselyihin vastanneiden yritysten jakautuminen toimialoittain.

Yrityksen koko

Kyselyssä selvitettiin yritysten kokoluokkaa kysymällä yrityksessä työskentelevien henkilöiden lukumäärää¹¹. Molemmissa kyselyissä sekä ulkopuoliselle maksaneista että sisäisesti tehneistä yrityksistä noin puolet oli vähintään 50 ja puolet alle 50 henkilön yrityksiä (kuva 2). Kyselyjen vastausten ei siten voida sanoa painottuvan keski suurten/suurten muttei myöskään pienten yritysten suuntaan.

Seurannan ja vuosiraportoinnin osalta yritysten koko erosi ulkopuoliselle maksaneiden ja sisäisesti tehneiden välillä selkeämmin kuin luvan hakemisen osalta: ulkopuoliselle seurannasta ja vuosiraportoinnista maksaneiden joukossa oli suhteellisesti enemmän

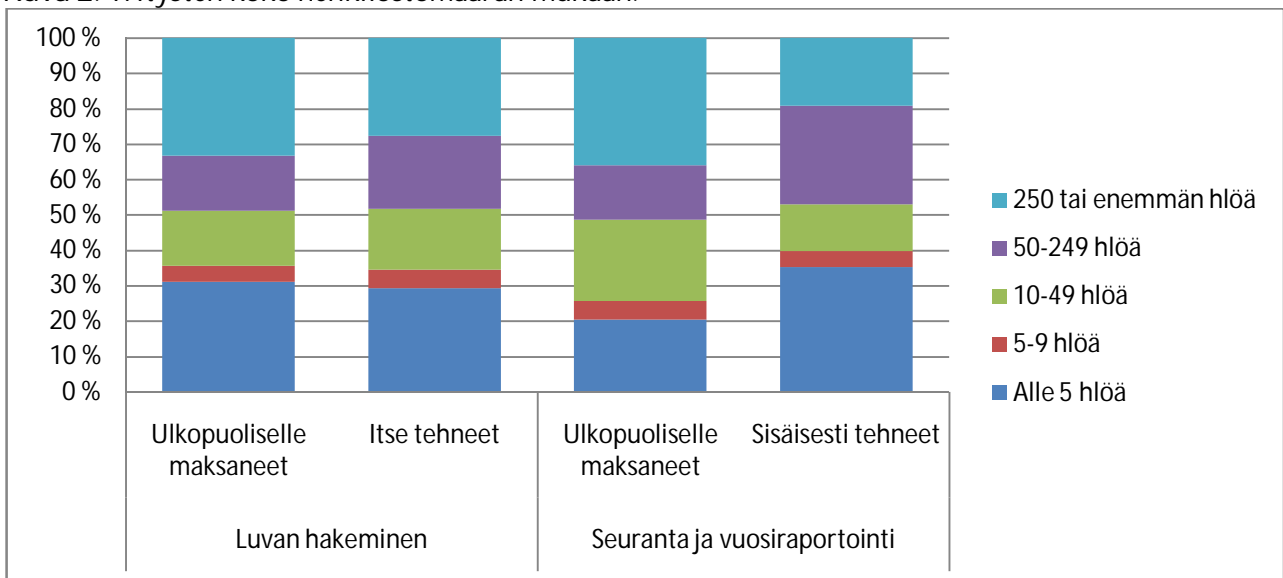
¹⁰ Kutakin toimialaa kohden saatiin 1 – 18 vastausta.

¹¹ Kysymykseen pyydettiin vastausta seuraavalla asteikolla: alle 5 henkilöä; 5-9; 1-49; 50-249; 250 tai enemmän

10–49 hengen sekä yli 250 hengen yrityksiä, ja sisäisesti tehneiden joukossa puolestaan suhteellisesti enemmän alle viiden hengen ja 50–249 hengen yrityksiä. Erot eivät kuitenkaan ole merkittäviä, sillä eroavaisuudet vastausmäärissä ovat pääasiassa muutamia kappaleita.

Ympäristölupa myönnetään ympäristön pilaantumista aiheuttaville toiminnoille ja siksi yrityksen koon ei voida olettaa korreloivan suoraan ympäristöluvanvaraisen toiminnan koon eikä siten myöskään ympäristöluvan hakuprosessin tai seurantavelvoitteiden työläyden kanssa. Tämän vuoksi myöskään yritysten kokoon perustuvaa jaottelua ei nähty perusteltuna käyttää populaatioiden määrittelyssä.

Kuva 2. Yritysten koko henkilöstömäärän mukaan.

Luvan hakemisen peruste

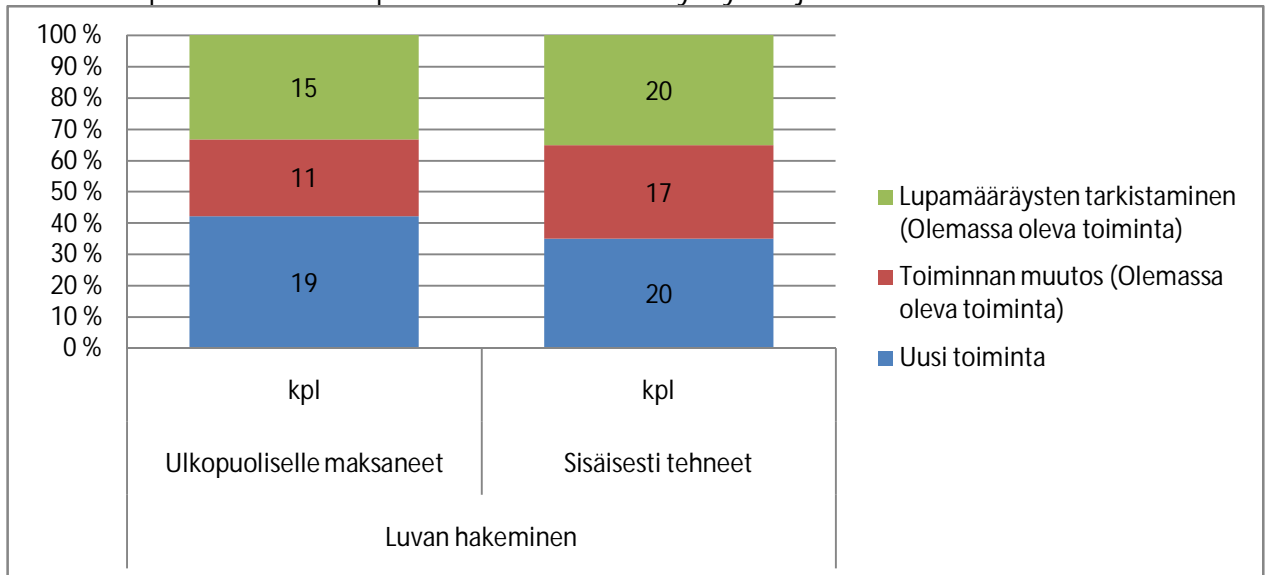
Ympäristönsuojelulain mukaan luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen muuttaa. (YSL 28 § 3 mom.) Kyselyssä kysyttiin oliko yrityksen ympäristöluvan hakemisen perusteena a) uusi toiminta, vai olemassa olevan toiminnan b) olennainen muutos tai c) lupamääräysten tarkistaminen. Vastausten perusteella ympäristölupien hakuperusteet jakautuvat melko tasaisesti kolmeen ryhmään (kuva 3). Tuloksia tarkasteltaessa on huomattava, että yhtä ympäristölupaa voidaan hakea myös useilla perusteilla¹²; noin 15,5 % luvan hakemista koskevan kyselyn vastaajista ilmoitti ympäristöluvan hakuperusteita olleen kaksi tai useampia.

Kuten yllä on mainittu, ympäristölupaa ei haeta yritystä varten, vaan sen harjoittamaa ympäristöluvanvaraista toimintaa varten. Esimerkiksi uuden toiminnan ympäristölupa ei suoraan tarkoita sitä, että koko yritykselle haetaan ensimmäistä ympäristölupaa, vaan luvan hakemisen perusteena voi olla yksittäinen uusi ympäristöluvanvarainen toiminto, jonka laajuus ei ole riippuvainen yrityksen henkilöstömäärästä tai tuotannon

¹² Ympäristölupaa haetaan yhteisesti koko toiminnalle, mutta toiminnalla voi olla luvanhakuperusteita useampia kuin yksi; ympäristölupaa voidaan hakea esimerkiksi voimassaolevan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisen johdosta yhdelle osalle toimintaa ja toiselle osalle toimintaa siinä tapahtuneen olennaisen muutoksen johdosta. (Kyselyn ulkopuolelle jätettiin YSL 101 §:n mukaiset toiminnan aloittamista koskevat ympäristölupapäätökset.)

suuruudesta. Samoin toiminnan olennaisen muutoksen perusteella haetun ympäristöluvan hakuprosessi voi olla yhtä hyvin laaja tai ainoastaan kevyt muutos voimassaolevaan ympäristölupaan. Tämän johdosta populaatioita ei nähty aiheellisena määrittää luvan hakemisperusteiden perusteella.

Kuva 3. Ympäristöluvan hakuperusteet vastanneiden yritysten joukossa

Frekvenssi

Luvanhakuvelvollisuus ei perustu ajalliseen määräaikaan, vaan ympäristölupaa haetaan, kun kyseessä on ympäristölupavelvollinen uusi toiminta, olemassa olevan toiminnan olennainen muutos tai lupamääräysten tarkistaminen¹³. Ympäristölupien osalta ei ole käytävissä keskimääräistä aikaa, joka kuvaisi sitä, kuinka usein kullekin ympäristöluvanvaraiselle toiminnalle haetaan ympäristölupaa. Täten laskennoissa on luvan hakemisen osalta käytettävä frekvenssilukua 1. On huomattava, että tällöin frekvenssi kuvaa ainoastaan vuoden 2008 tilannetta.

Ympäristölupamääräysten mukainen vuosiraportointi on toimitettava vuosittain valvontaviranomaiselle. Jatkuvaan seurantaan ja kirjanpitoon kuukausittain käytetty aika on laskennoissa muunnettu vastaamaan toimenpiteisiin vuositasonalla käytettävän ajan määrää.

Palkkaluokka ja tuntihinta

Vastausten perusteella laskettiin keskimääräinen ansiotulo (taulukko 2) henkilölle, joka vastausten perusteella käyttää eniten aikaa kuhunkin tiedonantovelvoitteeseen. Vastaukset, joissa ilmoitettiin henkilön olevan muu työntekijä, pyrittiin ensisijaisesti sijoittamaan ilmoitetun ammattinimikkeen perusteella vastaavaan Tilastokeskuksen ammattiluokitukseen perustuvaan palkkaluokkaan ja toissijaisesti käytettiin ansiotasoluokkaa *Asiantuntijat*.

Lopullisen palkkaluokan mukainen minuuttipalkka (€/min) kerrottiin kokonaiskertomella 1,596 lopullisen minuuttikustannuksen (sis. minuuttipalkan ja

¹³ Luvan hakemisen perusteena voi olla myös muun muassa toiminnan aloittaminen (YSL 101§), mutta tällaiset lupapäätökset on rajattu tämän selvityksen ulkopuolelle (ks. Taustatiedot kyselyistä).

yleis- ja sivukulut) ja edelleen tuntikustannuksen saamiseksi. Laskennoissa käytetyt palkkaluokat ja lopulliset tuntikustannukset on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Laskennoissa käytetyt palkkaluokat ja lopulliset tunti hinnat.

	Palkkaluokka	Tuntikustannus
Ympäristöluvan hakeminen	€/kk	€/h
Ulkopuoliselle maksaneet yritykset	3719	37,7
Sisäisesti tehneet yritykset	3782	38,3
Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta ja vuosiraportointi		
	€/kk	€/h
Ulkopuoliselle maksaneet yritykset	3425	34,7
Sisäisesti tehneet yritykset	3661	37,1

Taakkaprosentti

Kyselyillä selvitettiin sekä ympäristölupiin liittyviä hallinnollisia kustannuksia että hallinnollista taakkaa. Osa ympäristöluvan mukaiseen seurantaan ja vuosiraportointiin liittyvistä tehtävistä tehtiin yrityksissä joka tapauksessa. Vastaavasti yritykset hankkivat osan ympäristölupahakemukseen tarvittavista tiedoista myös omiin tarpeisiinsa riippumatta viranomaisvaatimuksista. Kaikki ympäristölupiin liittyvät hallinnolliset kustannukset eivät siten ole hallinnollista taakkaa, vaan tavanomaisen liiketoiminnan kustannuksia (*business as usual*). Varsinaiseksi hallinnolliseksi taakaksi katsotaan se osa hallinnollisista kustannuksista, jota yritykselle ei syntyisi ilman lainsäädännön ja viranomaisten vaatimuksia.

Hallinnollisen taakan osuus hallinnollisista kustannuksista, ns. taakkaprosentti, on laskelmissa eritelty ainoastaan vastaajien oman arvioinnin perusteella. Vastaukset pyydettiin antamaan karkealla prosenttiasteikolla¹⁴.

Tulokset

Ympäristölupien hallinnollisten kustannusten ja hallinnollisen taakan mittaamista varten tehtyjen kyselyiden tulokset on esitetty taulukossa 3. Tulosten perusteella valtion myöntämän ympäristöluvan hakuprosessin keskimääräinen hallinnollinen taakka on ulkopuoliselle taholle hakuprosessista maksaneiden osalta 13 968 € (mediaani 7 716 €; moodi 4 800 €¹⁵) per tapaus, ja sisäisesti hakemusprosessin tehneiden osalta 6 058 € (mediaani 2 952 €; moodi 2 583 €) per tapaus. Vuonna 2008 valtion myöntämien ympäristölupien hakemiseen liittyvän hallinnollisen taakan yhteenlaskettu

¹⁴ Arviota hallinnollisen taakan osuudesta kysyttiin kyselyissä seuraavasti: *Kuinka suuri osa ympäristöluvan edellyttämästä seurannasta (ja vuosiraportoinnista) olisi tehty joka tapauksessa yrityksen tai toimipaikan liiketoimintaan varten viranomaisvaatimuksista riippumatta?; Kuinka suuri osa ympäristölupahakemuksen tiedoista olisi hankittu joka tapauksessa yrityksen liiketoimintaa varten viranomaisvaatimuksista riippumatta?* Vastausvaihtoehdot: Ei lainkaan; Alle 25 %; 25-49 %; 50-74 %; 75 % tai yli; Kaikki; En osaa sanoa.

¹⁵ Mediaanin ja moodin laskennassa käytettiin vastauksissa ilmoitettujen työaikamäärien sekä mahdollisten konsulttikustannusten mediaania tai moodia keskiarvon sijaan.

(ulkopuoliselle maksaneet ja sisäisesti tehneet) kokonaismäärä oli 8 923 940 € (mediaani 4 721 376 €; moodi 3 331 311 €).

Taulukko 3. Ympäristöluvan hakemiseen ja sen mukaiseen jatkuvaan seurantaan ja kirjanpitoon liittyvät hallinnolliset kustannukset ja hallinnollinen taakka.

	Aika / tapaus* (h)	Hallinnollinen kustannus / tapaus* (€)	Hallinnollinen taakka / tapaus* (€)	Hallinnolliset kokonais- kustannukset / kaikki yhteensä (€)	Hallinnollinen kokonaistaakka / kaikki yhteensä (€)	Taakka- prosentti
Ympäristöluvan hakeminen						
Ulko- puoliselle maksaneet	310 h	20 308 €	13 968 €	8 322 427 €	5 724 206 €	68,8 %
Sisäisesti tehneet	246 h	9 439 €	6 058 €	4 985 887 €	3 199 734 €	60,4 %
Yhteensä				13 308 314 €	8 923 940 €	

Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta ja vuosiraportointi

Ulko- puoliselle maksaneet	1 487 h	119 278 €	66 655 €	yhteensä 211 145 949 €	yhteensä 117 993 325 €	55,9 %
Ulko- puoliselle maksaneet	64 h	2 208 €	1 234 €	=	=	=
Sisäisesti tehneet	849 h	31 487 €	16 163 €	yhteensä 101 609 472 €	yhteensä 52 159 529 €	51,3 %
Sisäisesti tehneet	42 h	1 557 €	799 €	=	=	=
Yhteensä				312 755 421 €	170 152 853 €	

* Tapaus: Ympäristöluvan hakemisen osalta tapauksella tarkoitetaan ympäristölupahakemusta. Seurannan, kirjanpidon ja vuosiraportoinnin kohdalla tapauksella tarkoitetaan yritystä tai (toimipaikkaa) ja vuosittain käytettyä työaikaa.

Kyselyn perusteella ympäristöluvan edellyttämän jatkuvan seurannan ja kirjanpidon aiheuttama keskimääräinen vuosittainen hallinnollinen taakka on ulkopuoliselle maksaneiden kohdalla 66 655 € (mediaani 13 269 €; moodi 4 237 €) per yritys (tai

toimipaikka), ja vuosiraportoinnin kohdalla 1 234 € (mediaani 582 €; moodi 776 €) per yritys. Sisäisesti tehneiden osalta jatkuvan seurannan ja kirjanpidon aiheuttama hallinnollinen taakka on 16 163 € vuodessa per yritys (mediaani 457 €; moodi 76 €), ja vuosiraportoinnin aiheuttama 799 € per yritys (mediaani 305€; moodi 762 €). Hallinnollisen taakan vuosittainen yhteenlaskettu kokonaismäärä sekä jatkuvalla seurannalla ja kirjanpidolla että vuosiraportoinnilla (ulkopuoliselle maksaneet ja sisäisesti tehneet) on 170 152 853 € (mediaani 26 415 420 €; moodi 11 288 528 €)¹⁶. Tulokset muista kyselyissä selvitetystä tiedoista on esitetty liitteessä 1.

Johtopäätökset

Kyselyvastausten perusteella yhteen ympäristölupahakemukseen käytetään aikaa keskimäärin noin 246–310 tuntia (itse tehneet; ulkopuoliselle maksaneet) eli noin 6,6–8,3 työviikkoa¹⁷. Ulkopuoliselle maksaneissa yrityksissä käytetään siis ympäristöluvan hakemiseen oman henkilökunnan osalta enemmän aikaa kuin niissä yrityksissä, jotka ilmoittivat laatineensa lupahakemuksen itse. Tämä viittaisi siihen, että yrityksen ulkopuolisille maksetaan useammin niissä tapauksissa, joissa hakuprosessi on laaja ja ympäristölupahakemusta varten tarvitaan keskimääräistä enemmän tietoja.

Ympäristöluvan mukaiseen jatkuvaan seurantaan ja kirjanpitoon kuluu vuosittain aikaa keskimäärin noin 849–1487 tuntia (itse tehneet; ulkopuoliselle maksaneet) eli noin 22,6–39,7 työviikkoa. Vuosiraportointiin puolestaan käytetään noin 42–64 tuntia (itse tehneet; ulkopuoliselle maksaneet) eli noin 1,1–1,7 työviikkoa vuodessa.

Ympäristöluvan hakemisessa lupahakemusta varten tarvittavien tietojen kokoaminen on kyselyn perusteella selvästi eniten aikaa vievä vaihe (taulukko 4). Jatkuvan seurannan ja vuosiraportoinnin kohdalla näytteiden ottoon ja analysointiin käytetään kuukausittain eniten työaikaa – näytteiden ottoa ja analysointia ei kuitenkaan suoriteta läheskään kaikissa kyselyyn vastanneista yrityksissä.

Taulukko 4. Yrityksessä käytetty työaika ympäristöluvan hakemisen ja jatkuvan seurannan ja vuosiraportoinnin eri vaiheissa.

Ympäristöluvan hakeminen				
	Tietojen kokoaminen (d)	Hakemuksen laatiminen (d)	Tietojen täydentäminen (d)	Viranomais- käynti (d)
Ulkopuoliselle maksaneet	21,3	11,1	5,9	3,1
Sisäisesti tehneet	17,6	7,7	4,1	3,4
Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta, kirjanpito ja vuosiraportointi				
	Seurantakohteita koskeva kirjanpito (h/kk)	Jatkuva seuranta ja kirjanpito (h/kk)	Vuosiraportointi (h/kk)	Näytteiden otto ja analysointi** (h/kk)
Ulkopuoliselle maksaneet	31	37	5	56
Sisäisesti tehneet	21	21	3	29

* Ainoastaan 46 % yrityksen sisäisesti seurannan toteuttavista ja 69 % seurannasta ulkopuoliselle maksavista vastaajista ilmoitti yrityksessä käytettävän työaikaa näytteiden ottoon ja niiden analysointiin.

¹⁶ Yhteenlasketun kokonaismäärän osalta laskelmissa on käytetty niiden yritysten lukumäärää, jotka on merkitty ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (VAHTI) aktiivisiksi vuosina 2000–08 (ks. Populaatio alla).

¹⁷ Laskennoissa käytetty viikkotyöaika on 37,5 h.

Kun työaika suhteutetaan lupahakemuksen tekoon tai seurannan ja kirjanpidon toteuttamiseen osallistuneiden yrityksen työntekijöiden lukumäärään¹⁸, nähdään, että luvan hakemisen osalta yrityksen omat työntekijät käyttävät henkilöä kohden suunnilleen saman verran työaikaa lupahakemuksen tekoon huolimatta siitä, maksaako yritys hakemuksen teosta ulkopuoliselle vai ei (taulukko 5). Sen sijaan seurannan, kirjanpidon ja vuosiraportoinnin osalta on huomionarvoista, että ulkopuoliselle seurannan toteuttamisesta maksavien yritysten työntekijät käyttävät lähes kolme kertaa enemmän aikaa seurantaan, kirjanpitoon ja vuosiraportointiin liittyviin tehtäviin. Tämä saattaa johtua siitä, että näillä yrityksillä seurantavelvoitteet ovat lähtökohtaisesti laajat ja vaativat enemmän työaikaa myös yrityksen omalta henkilökunnalta.

Taulukko 5. Ympäristöluvan hakemiseen ja sen mukaiseen seurantaan ja kirjanpitoon yrityksissä käytetty työaika tehtäviin osallistunutta henkilöä kohden.

Luvan hakeminen	Työpäivää/henkilö/lupahakemus
Ulkopuoliselle maksaneet	9,4
Sisäisesti tehneet	8,7

Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta ja vuosiraportointi	Työpäivää/henkilö/vuosi
Ulkopuoliselle maksaneet	54,6
Sisäisesti tehneet	19,1

Selvityksen perusteella hallinnollisen taakan prosentuaalinen osuus hallinnollisista kustannuksista, yritysten näkemyksiin perustuva ns. taakkaprosentti, on ympäristöluvan hakuprosessin (ulkopuoliselle maksaneet 68,8 %; sisäisesti tehneet 60,4 %) osalta suurempi kuin jatkuvan seurannan, kirjanpidon ja vuosiraportoinnin (ulkopuoliselle maksaneet 55,9 %; sisäisesti tehneet 51,3 %) osalta. Yritykset näyttäisivät siis kokevan seurantaan liittyvistä velvoitteista pienemmän osuuden hallinnollisena taakkana. Alhaisempi taakkaprosentti saattaa johtua siitä, että useille yrityksille on tärkeää seurata toimintansa ympäristövaikutuksia ja kerätä joitakin seurantaan liittyviä tietoja esimerkiksi naapuruus- ja asiakassuhteiden ylläpitoa varten, vaikkeivät viranomaiset vaatisikaan kyseisiä seurantatietoja. Sen sijaan ympäristölupahakemus saatetaan kokea enemmän viranomaistoimintaa varten tarvittavien tietojen tuottamisena.

Selvityksen tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että tulokset ovat keskimääräisiä. Eri toiminnanharjoittajien toiminta ja sen vaikutukset sijaintipaikan ympäristöön vaihtelevat suuresti, eikä tuloksista siten voi juurikaan vetää johtopäätöksiä yksittäisessä yrityksessä ympäristölupamenettelyyn kuluvista hallinnollisista kustannuksista. Ympäristöluvat uusitaan keskimäärin 8,9 vuoden välein¹⁹, joten yksittäisen toiminnon hakemusprosessiin kuluu vuositason laatuun selvästi vähemmän aikaa kuin yhden lupahakemukseen laatimiseen kuluva 6,6–8,3 työviikkoa. Yhdellä yrityksellä voi tuki olla useita ympäristölupia, mutta tässä tutkimuksessa ei ollut mahdollista ottaa tämänkaltaista yritys kohtaista vaihtelua huomioon. Toisaalta viranomaiset käyttävät yhden valtion myöntämän ympäristöluvan käsittelyyn

¹⁸ Yrityksen työntekijät, jotka osallistuvat lupahakemuksen tietojen kokoamiseen ja sen laatimiseen tai jatkuvan seurannan ja kirjanpidon toteuttamiseen.

¹⁹ Ympäristöluvat uusitaan keskimäärin 8,9 vuoden välein; näistä toistaiseksi voimassa olevat luvat 9,2 vuoden ja määräaikaist luvat 6,3 vuoden välein (tiedot vuodelta 2007).

keskimäärin noin yhden työkuukauden, johon suhteutettuna yritysten käyttämän työajan määrä vaikuttaisi melko luotettavalta.

Ympäristöluvan mukaiseen seurantaan käytetään vastausten perusteella 22,6–39,7 työviikkoa vuodessa, eli selvästi enemmän kuin yhden lupahakemuksen laatimiseen. Seurantaan voidaan olettaa kuluvan merkittävästi työaikaa, mikäli seurantaan sisältyy esimerkiksi manuaalista näytteenottoa ja laboratorioanalyysijä. Jatkuvan seurannan ja kirjanpidon osalta on kuitenkin huomioitava, että kyselyssä kysyttiin erikseen ympäristöluvan edellyttämien seurantakohteiden jatkuvaan seurantaan käytettävää työaikaa sekä yritysten omien työntekijöiden kirjanpitoon ja seurantaan käyttämää työaikaa²⁰. Kuten kyselyn palautteessa mainittiin, nämä saattavat olla joissakin yrityksissä paljolti päällekkäisiä.

Laskennoissa ei ollut mahdollisuuksia erotella vastauksissa ilmoitettujen työaikojen päällekkäisyyttä, mutta voidaan olettaa, että todellinen jatkuvaan seurantaan ja kirjanpitoon yrityksissä käytetyn työajan määrä on todennäköisesti tuloksissa ilmoitettua selvästi alhaisempi, kuitenkin enintään noin 25 prosenttia²¹. Tämän vuoksi jatkuvan seurannan ja kirjanpidon hallinnollisia kustannuksia ja hallinnollista taakkaa koskevat arviot ovat todennäköisesti liian suuria. Saattaa myös olla, että erityisesti ne toiminnanharjoittajat, jotka kokivat hallinnollisen taakan toiminnassaan vähäiseksi, jättivät vastaamatta kyselyyn. Lisäksi kyselyjen otos oli pieni: molempiin kyselyihin saatiin vastauksia ainoastaan hieman yli sata ja kyselyjen vastausprosentit jäivät muistutuskirjeidenkin jälkeen noin 15 prosenttiin.

Ympäristöluvanvarainen toiminta sijoittuu useisiin toimialoihin, joiden sisällä on myös huomattavaa vaihtelua muun muassa toiminnanharjoittajien kokoluokan ja toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten välillä. Sekä ympäristöluvan hakuprosessi että sen mukainen seuranta ja vuosiraportointi ovat luonteeltaan hyvin tapauskohtaisia ja niiden laajuus ja yksityiskohdat määrittyvät sekä kunkin toiminnan että myös sen ympäristön ominaisuuksien mukaan.

Lisäksi on huomattava, että laskelmissa käytetyt oletukset ympäristöluvan hakemisesta tai sen mukaisesta jatkuvasta seurannasta ulkopuoliselle maksavien ja kokonaan sisäisesti tekevien yritysten suhteellisesta määrästä perustuvat ainoastaan tämän selvityksen kyselyistä saatuihin tuloksiin. Laskennoissa päädyttiin määrittelemään²² populaatioiden (ulkopuoliselle maksaneet; sisäisesti tehneet) koot kyselyvastausten suhteellisten osuuksien mukaan: vastaukset jaettiin omiin populaatioihinsa sen perusteella, oliko vastaaja ilmoittanut luvan hakuprosessin tai seurannan ja vuosiraportoinnin tekemiseen ulkopuoliselle maksetun euromääräisen summan vai ei. Populaatioiden kokojen suhde toisiinsa on siten todellisuuden suhteen ainoastaan viitteellinen, sillä luotettavampaa arviota ulkopuoliselle maksaneiden ja sisäisesti tehneiden suhteellisesta jakaumasta luvanhakuprosessin tai etenkin seurannan ja vuosiraportoinnin suhteen ei ollut käytettävissä.

Ympäristölupien osalta hallinnollisen taakan luotettavampi mittaaminen edellyttäisi laajempaa ja yksityiskohtaisempaa tutkimusta, jossa vastaajat edustaisivat suurempaa osuutta ympäristölupapäätöksen saaneista toiminnanharjoittajista. Etenkin eri toimialojen riittävä edustavuus kyselyn vastaajissa olisi varmistettava ja siksi aihetta

²⁰ Ympäristöluvan jatkuvaa seuranta, kirjanpito ja vuosiraportointia koskevan kyselyn kysymykset 5 ja 10.

²¹ Jatkuvaan seurantaan ja kirjanpitoon liittyviin vaiheisiin käytetyn työajan perusteella vastauksissa ilmoitettujen työaikojen päällekkäisyys vastaa todennäköisesti enimmillään noin neljännestä tuloksissa (ks. taulukko 3) ilmoitetusta kokonaistyöajasta.

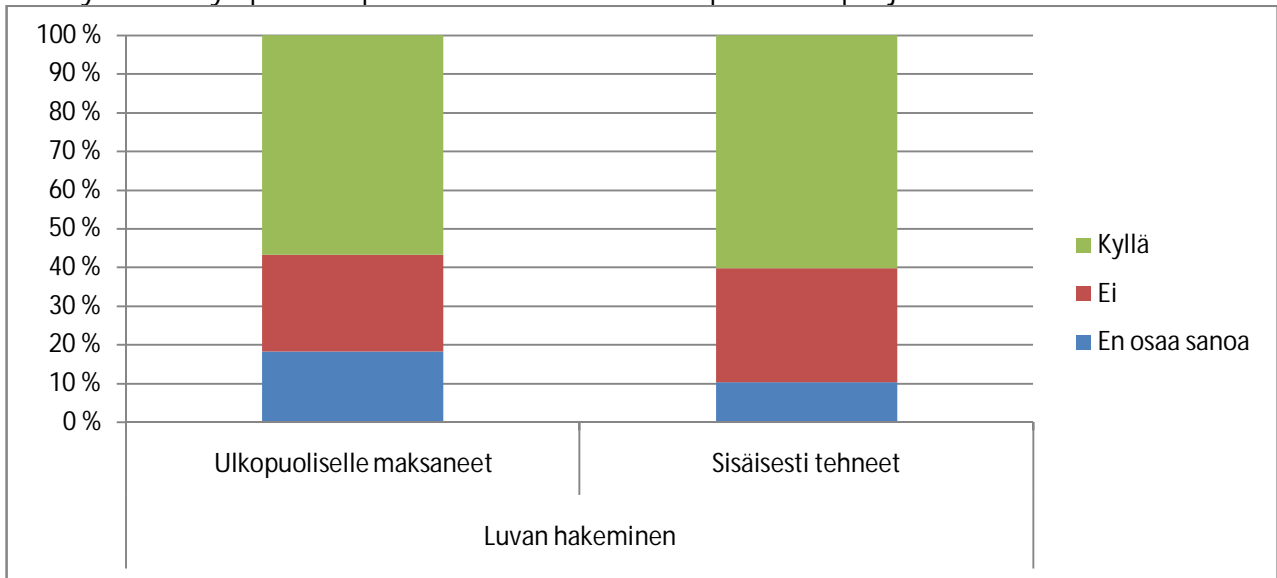
²² Resurssien johdosta tutkimuksessa ei ollut mahdollista selvittää, kuinka hyvin kyselyiden antama ulkopuoliselle maksaneiden ja itse tehneiden välinen viitteellinen suhdeluku vastaa todellista tilannetta.

koskevan tutkimuksen otos olisi suotavaa ulottaa käsittämään useina eri vuosina ympäristölupapäätöksen saaneita toiminnanharjoittajia. Toinen mahdollisuus olisi tarkastella ympäristölupapäätöksiä ja arvioida niiden perusteella tarkemmin luvan hakemisen ja jatkuvan seurannan ja kirjanpidon vaatimaa todellista työaikaa. Tämä selvitys antaa kuitenkin karkean yleiskuvan ympäristölupamenettelyihin liittyvistä yritysten hallinnollisista kustannuksista ja hallinnollisesta taakasta, josta ei aiemmin ole ollut saatavilla tutkimustietoa.

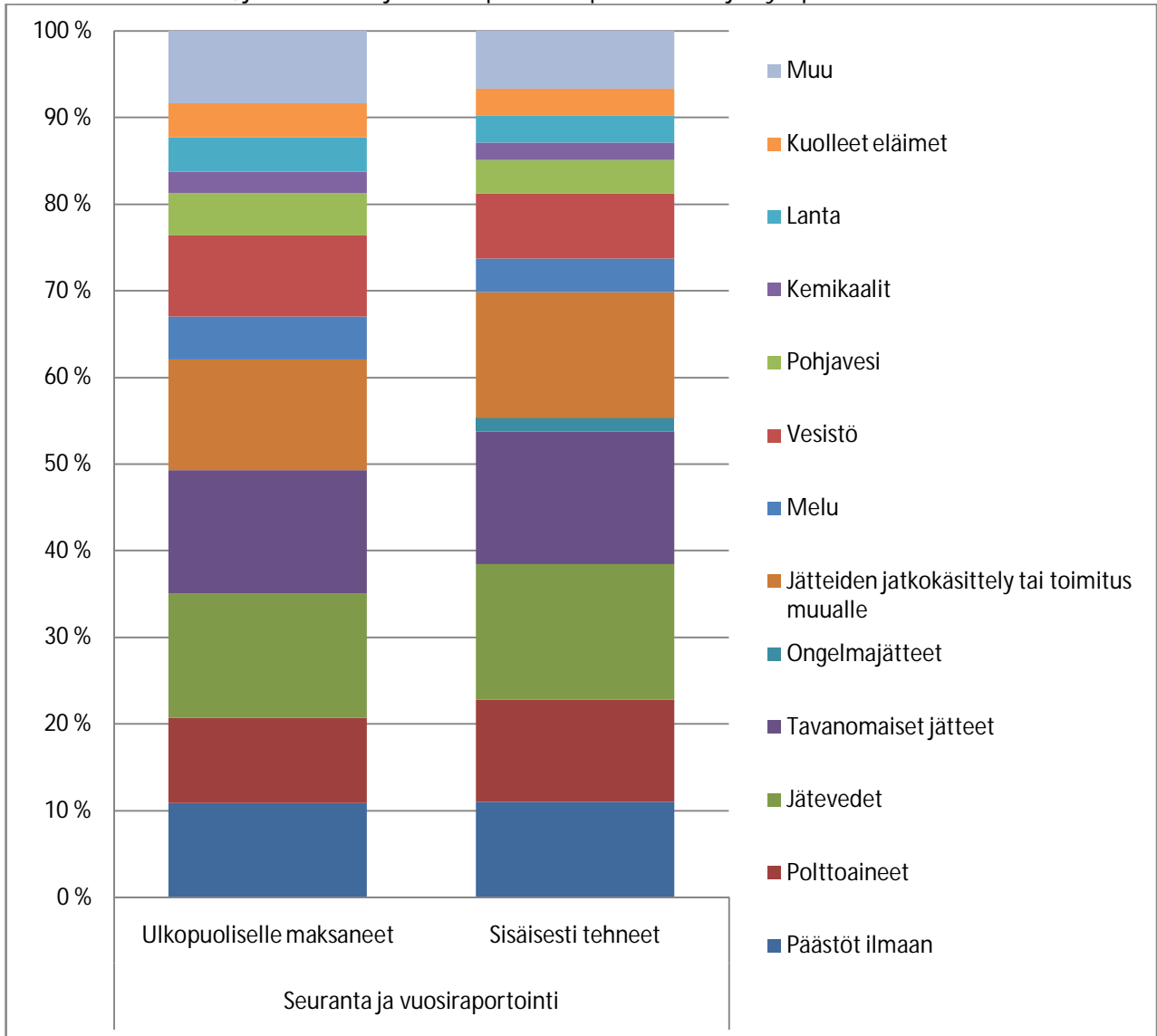
Liitteet

Liite 1. Tulokset kyselyiden muista muuttujista

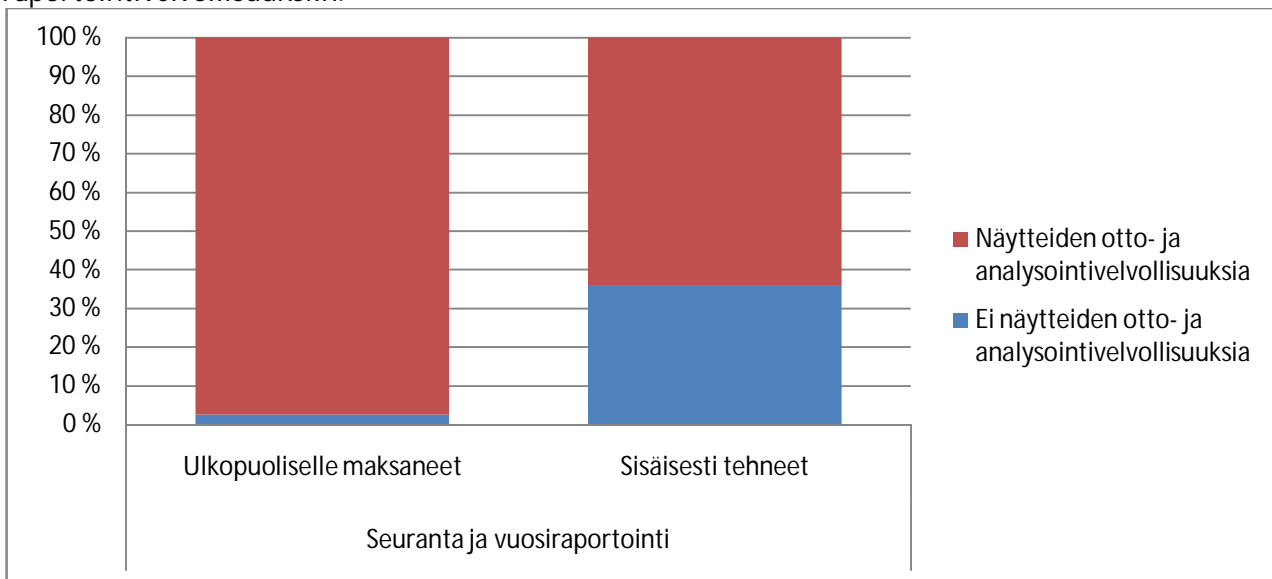
1a. Käytettiin ympäristölupahakemuksen laatimisen apuna mallipohjia?

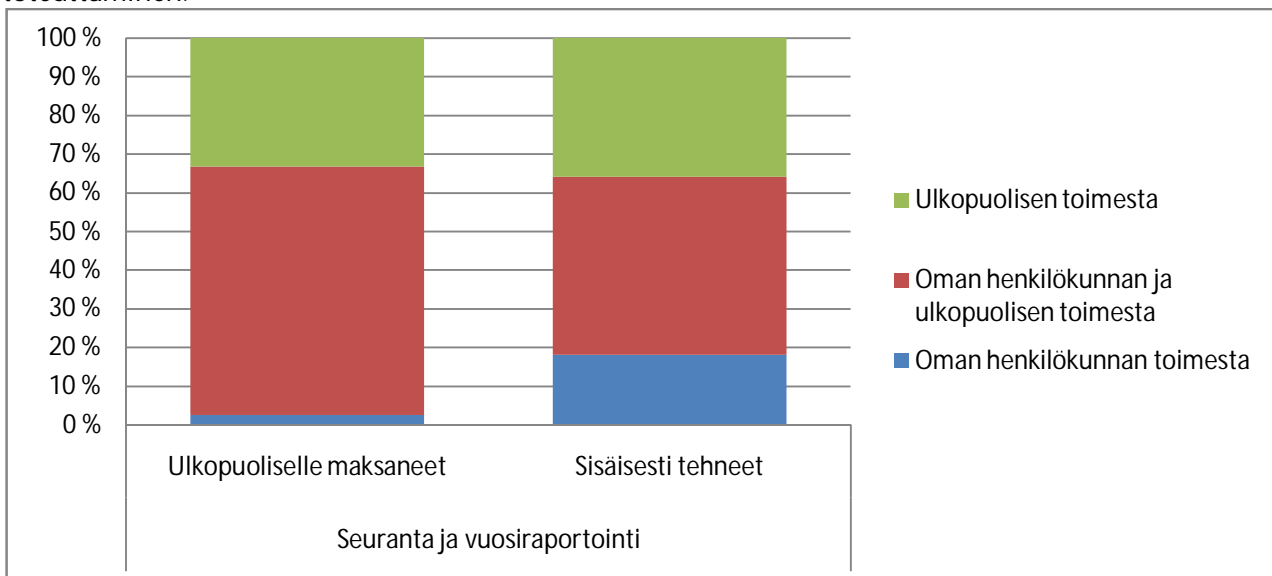
1b. Seurantakohteet, joista vastaajan toimipaikassa pidetään kirjaa ympäristöluvan mukaisesti.

1c. Näytteiden oton ja analysoinnin sisältyminen ympäristöluvan mukaisiin raportointivelvollisuuksiin.

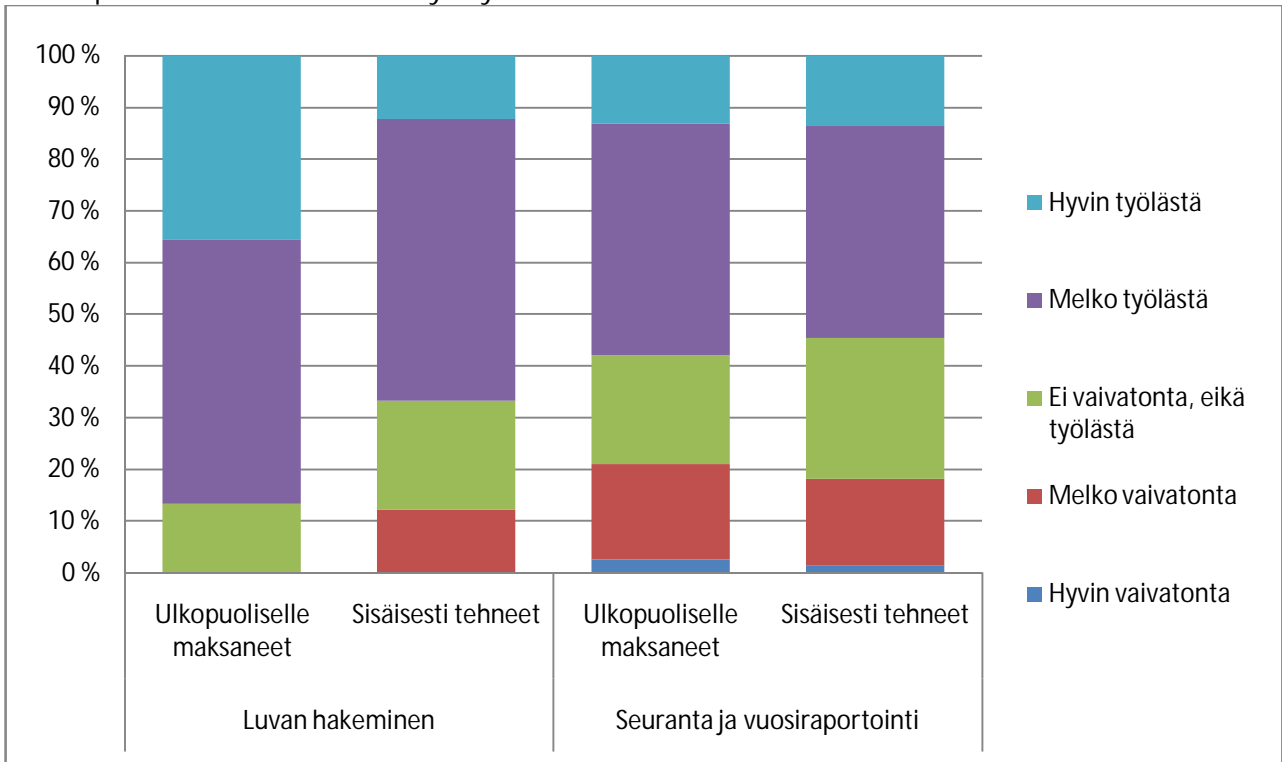

1d. Ympäristöluvan mukaisiin raportointivelvollisuuksiin kuuluvien näytteiden oton ja analysoinnin toteuttaminen.

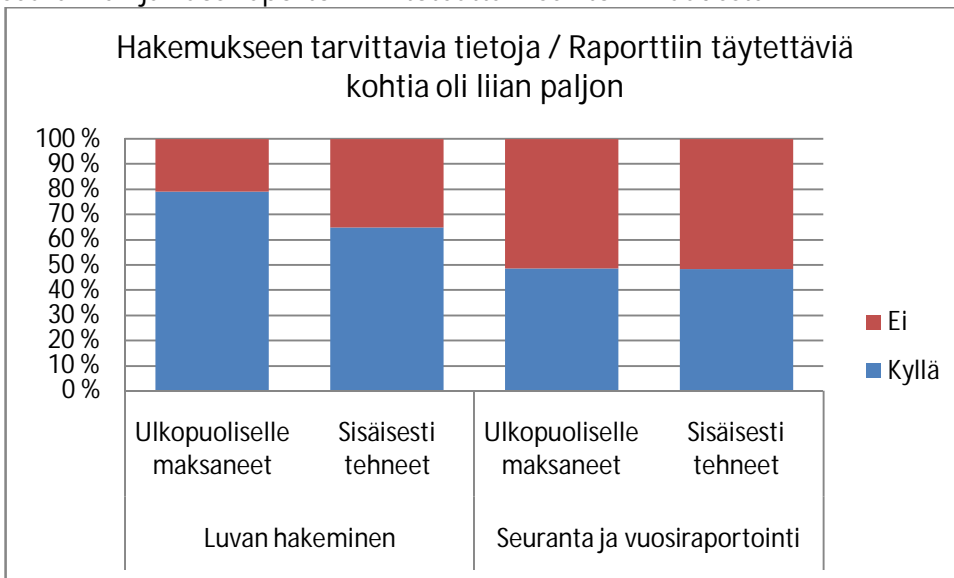

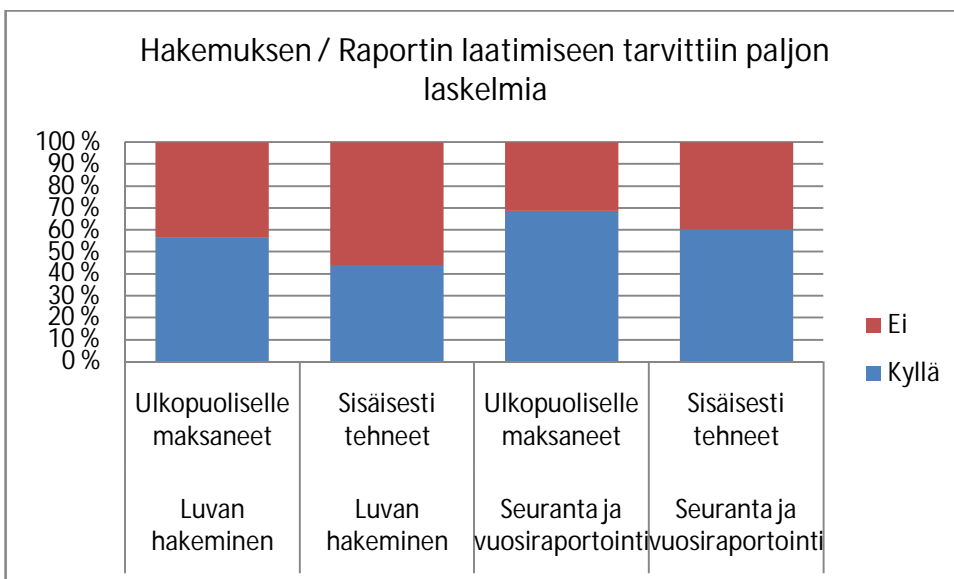
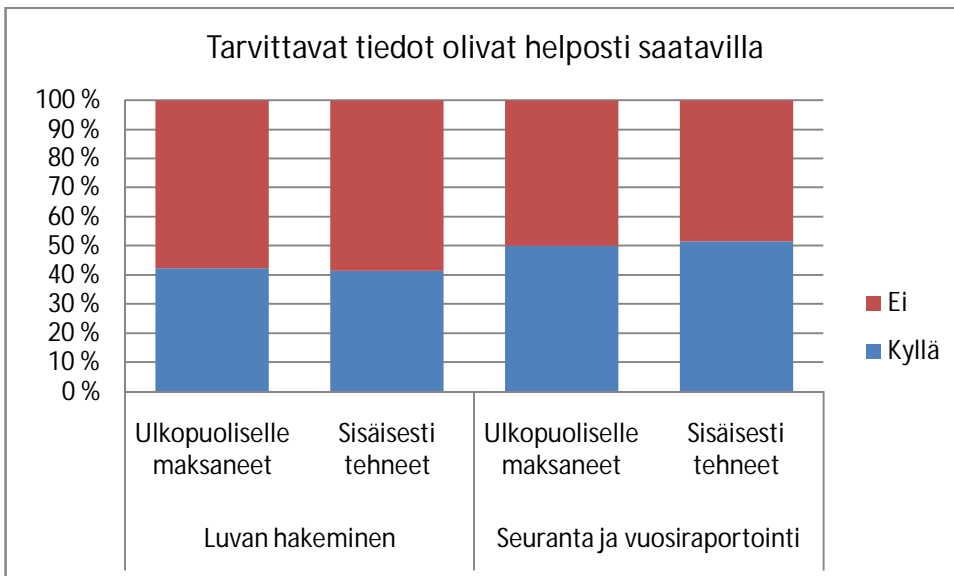
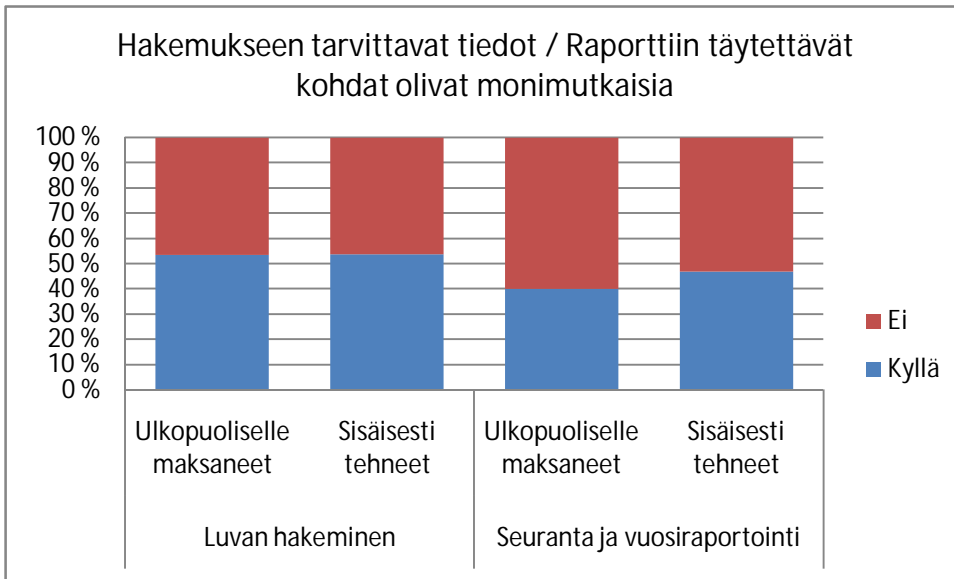

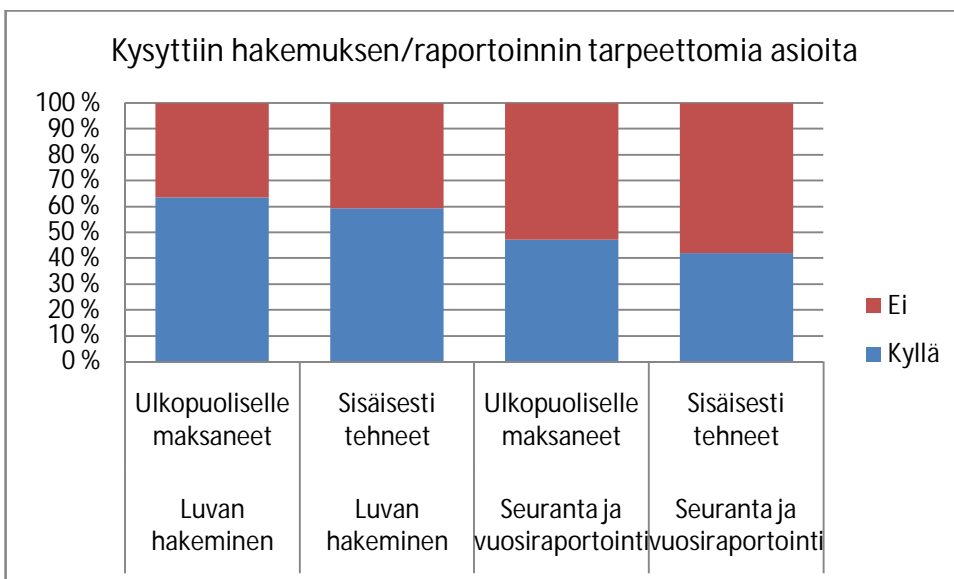
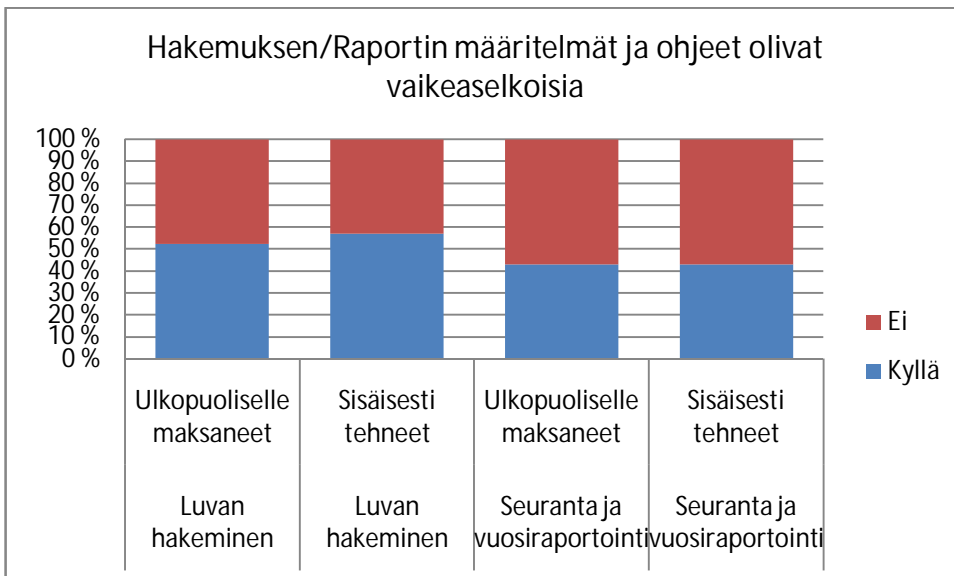
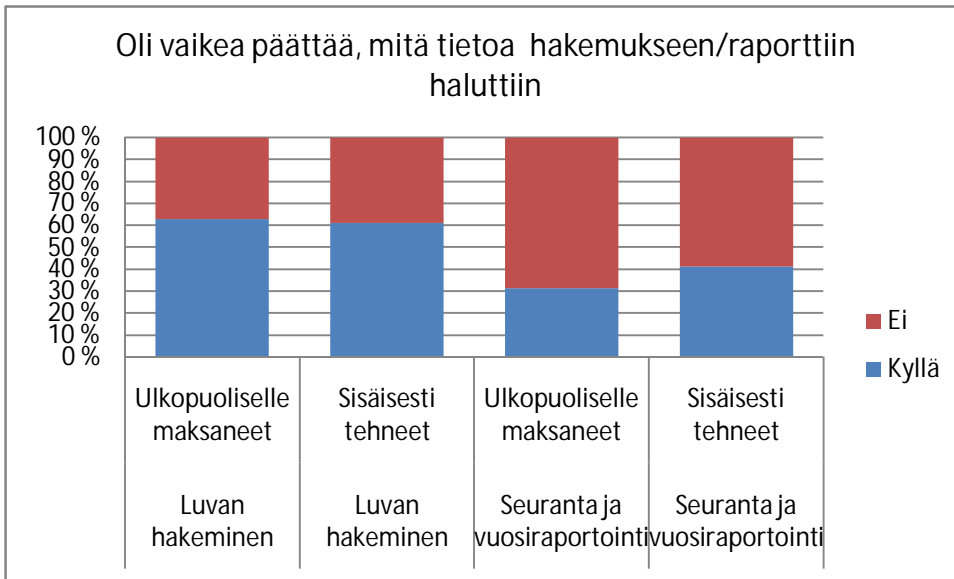
1e. Kyselyihin vastanneiden näkemys ympäristöluvan hakuprosessin ja sen mukaisen seurannan ja vuosiraportoinnin toteuttamisen työläydestä.

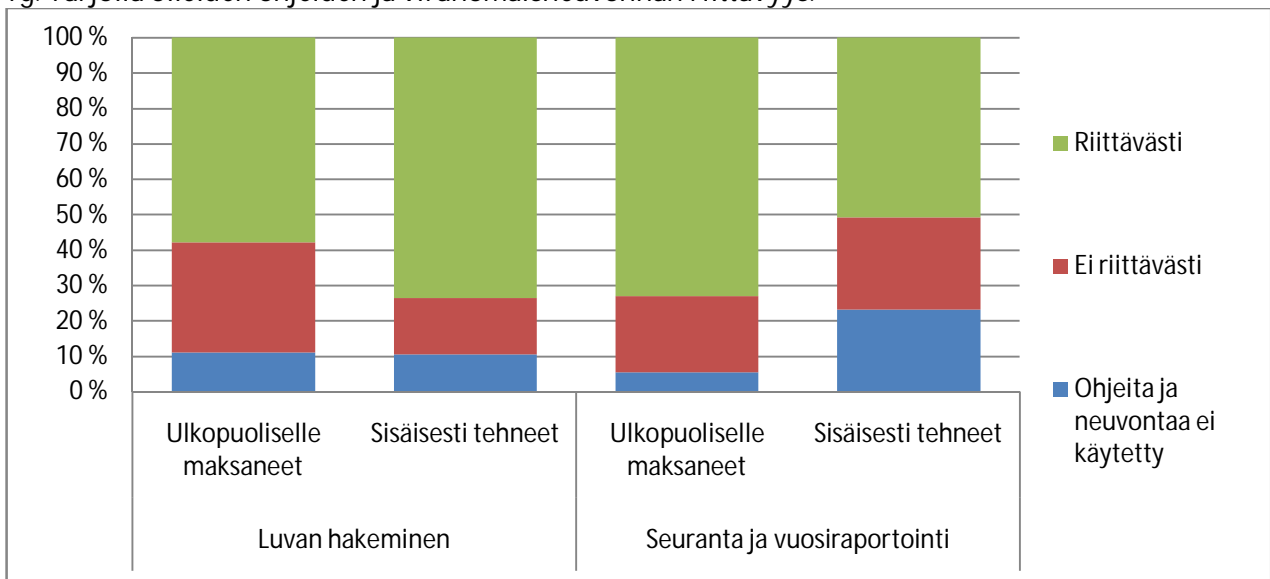
1f. Kyselyihin vastanneiden näkemys ympäristöluvan hakuprosessin ja sen mukaisen jatkuvan seurannan ja vuosiraportoinnin toteuttamisen toimivuudesta.

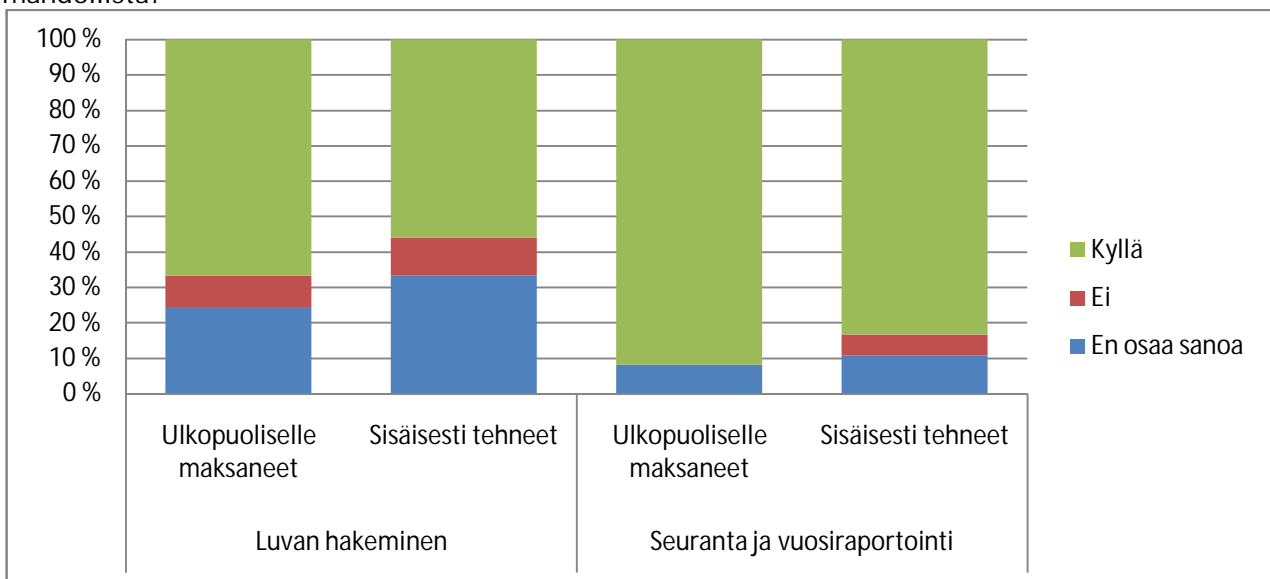

1g. Tarjolla olleiden ohjeiden ja viranomaisneuvonnan riittävyys.

1h. Lähettäisittekö lupahakemuksen/vuosiraportin internet-verkon kautta sähköisesti, jos se olisi mahdollista?

Liite 2. Yhteenvedo kyselyiden palautteesta ja kommenteista

Ympäristöluvan hakeminen

Viranomaisneuvonta ja ohjeistus

- Tarvitaan perusteluja viranomaisten tuleviin päätöksiin, mm. lupaehtoesityksiin ja erilaisiin luokitteluihin, jo ennakolta (valituskierroksen voisi mahdollisesti välttää lisäinformaatiolla ja täydennyksillä).
- Viranomaisilla on hyvä olla neuvonnallinen ote asioihin; Lupaviranomaisen kanssa tulisi voida keskustella hakemukseen liittyvistä asioista etukäteen (3 vastaajaa)
- Viranomaisten tulisi ohjata, neuvoa ja opastaa paremmin sitä, mitä he haluavat lupahakemuksessa, koska lisäselvitysten tekeminen vie taas oman aikansa ja lupapäätöksen saaminen venyy. (2 vastaajaa)
- Lupahakemuksessa pitäisi olla selkeät ohjeet siitä, mitä hankkeessa tulee ottaa huomioon.
- Selkeämpää tietoa siitä, mistä neuvoja, opastusta ja ohjeita on saatavilla.
- Hakemusohjeet on selkeytettävä
- Laadintaohjeet (mm. luettelo tarvittavista tiedoista) ja toimialakohtaiset malliesimerkit olisivat toivottavia. (2 vastaajaa)
- Ohjeet olivat hyvin ylimalkaiset, mikä on tietysti ymmärrettävää, jotta olisivat mahdollisimman useammalla alalla hyödynnettävät.

Lupaprosessin selkeys

- Asioita voisi selkeyttää varsinkin jos ja kun kyseistä lupaa haetaan ns. ei kaupallisiin tarkoituksiin.
- Yhdenmukaistettava luvanhakemista (2 vastaajaa)

Hakulomake

- Samat asiat kysytään lomakkeessa useassa kohti.
- Kysymykset muotoiltu tulkintaa vaativalla tavalla.
- Toivoisin selkeät kysymykset ja sellaiset lomakkeet, jotka sopisivat maanrakentajan tarpeisiin.
- Lomakepohja oli suhteellisen hyvä navettainvestoinnin ympäristölupahakemusta varten.
- Lupahakemuskaavake on liian yleismallinen.
- Ympäristöluvan hakulomake on muuttunut useasti.
- Tuntuu siltä että ei ole "valmista" kaavaa näiden asioiden käsittelyyn.
- Hakemuksessa kysyttiin paljon epäolennaisia ja täysin arvaukseen/tuntumaan perustuvia asioita

Hakemukseen tarvittavat tiedot

- Tietyt perusasiat tulisi hyväksyä "yleisen standardin" mukaan (liikennemäärän arviointi, energian käyttö, vesi- ja jätevesiliittymien vaikutus, jne.)
- Joillakin alueilla on ollut lähes mahdoton selvittää lupahakemuksessa vaadittujen maa-alueiden omistussuhteita. (2 vastaajaa)
- Natura- ja luonnonsuojelualueet ovat vaatineet runsaasti selvitystyötä, kun suojelukohteiden perusteita on jouduttu hakemaan monesta lähteestä.
- Harkittava mitä tietoja tarvitaan ja ovatko ne tosiaan oleellisia asian käsittelyn kannalta. Keskittyminen merkittävimpiin ympäristönäkökohtiin. (2 vastaajaa)
- Helpottaisi, jos viranomaisilla olisi karttaohjelmat, jottei hakijan aina tarvitsisi näitä karttoja viranomaisilta metsästä.
- Hakemus pitää toimittaa liian useana kopiona (4 vastaajaa)
- Hakemukseen on liitettävä liian paljon liitteitä (2 vastaajaa)
- Jotkut lisätiedot ovat asiattomia, esimerkiksi, jos olisi laitettu asemakaavasta vaadittu piirustus, sitä olisi ollut mahdoton toteuttaa.
- Kysytään tietoja, jotka ovat jo jonkin muun viranomaisen tiedossa. (2 vastaajaa)
- Eri paikkakuntien viranomaisten vaatimukset tarvittavista tiedoista ja selvityksistä ja hakemusten käsittely vaihtelevat. (4 vastaajaa).
- Kysytään useita liian yksityiskohtaisia tietoja, joilla ei ole merkitystä toiminnan ympäristövaikutusten kannalta. (2 vastaajaa)

Liite 2

Luvan tarkistaminen

- Lupien tarkistamishakemusten tekemistä on helpotettava: lupahakemusta tarkistettaessa hakemuksiin pitäisi riittää vain muuttuneet tiedot edellisen hakemuksen ja päätöksen sisältöön nähden. (6 vastaajaa)
- Lupamääräysten tarkistamisaikaa pitäisi pidentää nykyisestä 10 vuodesta.

Olemassa oleva toiminta

- Olemassa olevalle toiminnalle pitäisi riittää viittaus jo toimitettuihin vuosiraporttitietoihin ja tarkkailutuloksiin.

Luvan käsittelyaika

- Lupaprosessi hakemuksen jättämisen jälkeen kestää liian kauan: Sopiva takaraja päätöksen saamiselle olisi max. 3kk"; Yli 8kk käsittelyaika on käsittämättömän pitkä aika hankkeelle, jossa ei ollut mitään huomauttamista kenelläkään eikä lisäselvityksiä tarvittu" (4 vastaajaa)
- Tarvitaan selvät aikarajat.
- Kunnalta lupa olisi tullut nopeasti.

Luvan mukaiset selvitykset

- Varsinaisen ympäristöluvan lupaehtojen tarkastamisprosessi vaati paljon työtä
- Selvitykset ovat kalliita ja työläitä: lupaehtoihin laitetaan paljon selvitysvelvoitteita, jotka käsitelläänkin sitten lupahakemuksina. Olisi selkeintä, jos nämä asiat voisi selvittää seuraavaan luvan uusintaan mennessä ja näin ne tulisi sitten automaattisesti lupahakemukseen.
- Asetuksen vaatima lista selvityksistä liian laaja.

Yrityksen ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen

- Ilman yhtiön ulkopuolisen asiantuntijan käyttöä lupahakemuksen tekeminen olisi käynyt hankalaksi, koska resurssimme ovat olleet sinänsä pienet, ja yhtiössä tapahtuneet muutokset ovat sinänsä työllistäneet yhtiön omaa henkilökuntaa täyspäiväisesti.
- Ympäristöluvan hakeminen on pienelle yritykselle mahdoton tehtävä ilman konsulttitoimiston apua, jotenkin tuntuu että tämä tilanne on konsulttien ja lupaviranomaisten yhteinen tahtotila.
- Uskomme, että työkuormamme olisi ollut pienempi ilman konsulttiyhtiön apua.

Lupahakemuksen kustannukset

- Ympäristölupa on mielestämme erittäin kallis, joten ihmettelemme, että se pitää taas uusia tietyn ajan päästä, vaikka toiminta pysyisikin ennallaan.

Ympäristöluvan hakemista vaikeuttavia asioita

- Resurssipula (4 vastaajaa)
- Maa-aines- ja ympäristölupahakemuksissa kysytään nykyään lähes samoja asioita, mutta hakemukset tulee silti jättää erillisinä – turhaa paperia ja byrokratiaa.
- Viranhoidon byrokratia on hankalaa.
- Lupaa haettiin samanaikaisesti ulkopuolisen laitoksen kanssa.
- Vaikea ennustaa tulevia tarpeita ja ilmoittaa toimintaa sen mukaan.
- Viranomaisen ehdottomuus vaatimuksissaan sekä kyvyttömyys kuunnella luvanhakijan kantaa.
- Viranomaisella ei ollut riittävää asiantuntemusta toiminnan ymmärtämiseen. (4 vastaajaa)

Sähköinen lupahakemus

- Nopeampi, järjestelmällisempi, viranomaisen tarkistus todennäköisesti helpompaa.
- Netin kautta lähetettävä ja mahdollisesti täydennettävä lupahakemus olisi todellista edistystä.
- Vanhempi ikäluokkaa ei mielellään tee; Word/Excel-pohjainen vapaamuotoisempi helpompi tehdä; Hakemuksen dokumentointi heikompi; Isokokoisten liitteiden lähettäminen hankalaa/mahdotonta.

Toimialakohtaiset kommentit

- Kalanpoikasten kasvatuksesta luonnonravintoaltaissa ei mielestäni tarvitsisi lainkaan ko. lupaa; eriarvoinen kalanpoikasten kasvattajien kohtelu (ympäristölupien vaatimus) ihmetyttää.
- Kalankasvatus on niin kannattamatonta, että lupakierroksen kustannus sekä tarkkailuohjelmien kustannukset ovat kannattamattomalle toimialalle paha taakka. Kalankasvatuksen kuormituksen laskentatapa on epäoikeudenmukainen, sitä on pakko käyttää, mutta se ei ota huomioon todellisia vaikutuksia vesistöissä.

Liite 2

- Ympäristöhallinnon lomake ei sovellu lentoaseman toiminnan kuvaamiseen (olemme kehittäneet oman lupahakemus pohjan toimintamme mukaiseksi).
- Maa-aines- ja ympäristöluja murskaukselle ja louhinnalle tulisi voida tehdä yhdellä hakemuksella.

Ympäristöluvan mukainen jatkuva seuranta ja vuosiraportointi

Viranomaisneuvonta ja ohjeistus

- Olisi hyvä saada palaute raportista.
- Meidän yrityksen asioita hoitava henkilö ELY-keskuksesta oli lomalla raportin teon aikana. Olisin tarvinnut apua, mutta kukaan sijaisista ei osannut neuvoa minua.
- Esimerkiksi polttaneiden käytöstä aiheutuvien päästöjen laskentaan ei ole ohjetta, eikä kukaan viranomainen halua/osaa opastaa siinä.
- Yhtenäiset ohjeet kautta Suomen.
- Vuosiraportin laatiminen selkeästi ymmärrettäväksi
- Raporttipohja on vaikeaselkoinen ja ei soveltuu huonosti yrityksen toimialalle.
- Kaavakkeet ovat liian yleispäteviä, lähinnä suunnattu muulle teollisuudelle kuin maataloudelle.
- Paikkakunnasta riippuen ympäristölupatarkastajilla on asioista eri kannat ja eri näkemykset.

Raportointia varten tarvittavat tiedot

- Raportointi/tehdas (yksi piste) tulisi olla riittävää. Samat asiat kysytään osastoittain eli pisteitä tulee huomattavasti lisää. Vesistöpuolella tulisi riittää vesistön nimi, oli sitten kuinka monta viemäriä tahansa.
- Joillakin tuotantoyksiköillä seurantaraportointi suhteessa toiminnan ympäristövaikutuksiin ja kustannukset suhteessa liikevaihtoon ovat kohtuuttoman suuria.
- Lähtökohta pitäisi olla, että kerättyjä tietoja tosiaan käytetään johonkin ja ne perustuvat tosietoon. Nykymenettely vain vaatii tietyt asiat, jotka on jostain laskettava/arvioitava => hyvin turhauttavaa.
- Työ on pääosin turhaa työtä, vain veloitteiden täyttämistä.
- Tulisi pysähtyä ja katsoa mitä tietoa on jo kerätty/koko ajan kerätään ja olisiko mahdollista suunnata voimavarat kustannustehokkaammin. Turhan, tarpeettoman tiedon kerääminen, jota kukaan ei käytä on byrokratiaa pahimmillaan.
- Viranomaiset voisivat kysyä toiminnanharjoittajilta heidän kokemuksiaan raportoinnista ja niiden kustannuksista suhteessa saavutettuun hyötyyn.
- Raportit ovat tarpeettomia esim. maataloudessa, koska siellä on paljon asioita, jotka ovat päällekkäisen seurannan kohteena (esim. Evira, MMM, ELY-keskus jne.). (3 vastaajaa)
- Samoja asioita joudumme raportoimaan esim. EU-valvonnoissa, eläinlääkäreille, ely-keskukselle yms. (2 vastaajaa)
- Eläinmäärät voisi ottaa suoraan laskentakeskuksesta.
- Meille ei pitäisi kuulua mitä jätteille tehdään sen jälkeen, kun ne on toimitettu ympäristöluvan saaneeseen paikkaan.
- Toivotaan toiminnanharjoittajien kohtelemista samalla tavalla eri puolilla maata.

Raportointi

- Jos tietyt asiat raportoidaan kuukausittain, niistä ei enää pitäisi vaatia vuosiraportointia.
- Vuosiraportointi on turha toimenpide, josta ei ole yritykselle hyötyä, vaan kuluttaa työaikaa ja heikentää yrityksen. (2 vastaajaa)
- Vuosiraportti koostuu monesta eri raportista, joita laatii useampi eri yritys riippuen mistä tarkkailusta on kysymys. Raporttien yhdistäminen on tehtävä erikseen ja tämä on työläs operaatio.
- Laadimme sekä vaikutus- että tarkkailuraportin erikseen. Tässä tulee päällekkäistä tietoa. Toisaalta vaikutusraportti laitetaan sellaisenaan yhtiön vuosikertomukseen.
- Ongelmia aiheuttaa se, että seuranta, kirjanpito ja lannan käyttö on kasvukausittain kun taas vuosiraportointi edellyttää raportoimista vuositasona.
- Aikataulu on tiukka, kun raportoitavia kohteita on satoja.
- Raportti mittausjärjestelmän kalibroinnista on toimitettava kahden kuukauden kuluessa mittauksen suorittamisesta, mikä on standardissa kuusi kuukautta. Mittaajilla on vaikeuksia toimittaa raportti määräaikaan mennessä.
- Ympäristönsuojelun vuosiyhteenveto (=vuosiraportti) raportoidaan sähköisesti. Jätevesikuormitukset raportoidaan myös neljännesvuosittain, mutta ei sähköisesti.

Sähköinen raportointi

- Verkon kautta sähköisesti täytettävä vuosiraportti olisi tarpeellinen (3 vastaajaa)
- Internet-raportointi vaikeuttaa dokumentointia/helppolukuisuutta.
- Vuosiraportin voi jo nyt syöttää vahtiin.
- Sähköisesti netissä täytettävät lomakkeet tulisi tehdä käyttäjäystävällisemmiksi eli hyvin helposti maallikon (ilman merkittäviä ATK-taitoja) lähestyttäväksi.
- Verkossa kaikilta jätelaitoksilta vaadittaisiin samat tiedot ja näin ollen ne olisivat ehkä vertailukelpoisempiakin. Päästäisiin jossakin vaiheessa johonkin yhteiseen tietokantaan, josta tietoa tarvitsevat saisivat noukittua eri hakukriteereillä tarvitsemansa tiedon. Nyt tallennamme samaa tietoa eri tavalla jalostettuna esim. Tyvi Vahtiin ja JLY:n tietokantaan.
- Yrityksellä olisi oltava mahdollisuus raportoida syöttämiään tietoja ja tehdä niistä omia yhteenvetoja.
- Turhauttavaa on, että samoja tietoja raportoidaan sekä paperilla että VAHTI-järjestelmän kautta, raportointi pitäisi saada tehdä vain yhdellä tavalla. Vahtiin raportoitavat tiedot vaihtelevat eri ELY-keskusten alueilla. –
- Erityisesti jätteiden raportointi on työlästä. Jätejakeiden numerokoodit vaihtelevat vuosittain valvovan viranomaisen mielialan mukaan.
- Lähetän vuosiraportin jo nyt sähköisesti, mutta sähköpostina.
- Tunnukset raportointijärjestelmään vaikeasti löydettävissä, kaikkia lupia ei ilmeisesti ole viety edes sähköiseen järjestelmään. Osa ympäristöluvista on kunnan lupia, ja osa kunnista haluaa sähköisen pdf-raportin, osa paperilla, osa excel-tiedoston ja osa omalla kunnan lomakkeella!
- Sähköinen raportointi on hankala.

TYVI-järjestelmä

- Vuosiraportti kokonaisuudessaan olisi hyvä olla TYVI-palvelussa, jotta ei joutuisi kahta erillistä raporttia tekemään ja samoja asioita toistamaan.
- TYVI-järjestelmä on sinänsä selkeä käyttää, mutta Itellan järjestelmät ovat monimutkaisia ja ongelmatilanteissa ei tahdo löytyä "oikeaa" henkilöä auttamaan.
- TYVI-järjestelmän lisäksi joudutaan tekemään erillisraportteja kuten vuotuinen liito-oravakartoitus, vesien pohjaeliötutkimukset, jne.
- Elma-Tyvi ohjelma on erittäin hidas käyttää. (jokainen analyysitulokset ja kuormitustiedotkin pitää syöttää erikseen)
- Tyvi/Vahti-järjestelmään käyttöä helpottavia toimintoja. Esim. mikäli ottaa vanhan pohjaksi ja erehtyy tallentamaan sen ennen lähetystä siten, ettei ole muuttanut tallennettavaa ajanjaksoa, pyyhkii se vanhan pois.
- Raportin teko netissä oli täysin mahdotonta (TYVI)
- Raportointimenettelyt (Tyvi) ei sovi kaiken tyyppiseen toimintaan
- ELY-keskuksen vuosiraportti on monimutkainen
- TYVI-järjestelmä on jäykkä.

Toimialakohtaiset kommentit

- Lannan käytön raportointia pitäisi selventää. Raportoidaanko vuositasolla vai kasvukausittain/käyttöajankohdan mukaan? Broilerin lantamäärät olisi loogisempaa ilmoittaa yksikössä m³ tonnien sijaan. Ympäristöluvassa käytetty yksikkö on m³. Miksi sähköinen ilmoituspalvelu edellyttää ilmoittamista tonneissa?
- Ammattimaisen jätteen käsittelijän ja hyödyntäjän on täysin mahdotonta raportoida tietoja ympäristölupien edellyttämällä tavalla. Jätenumerointi on myös hankala ammattimaiselle jätteen käsittelijälle, koska se perustuu jätteen syntyperään, josta ei jätteen vastaanottajalla ja käsittelijällä edes ole välttämättä tietoa. Vaikka ympäristöluvassa annetaan esim. vastaanotettavien jätteiden määrä laadittain, silti edellytetään raportointia syntyperän mukaan.
- Jätetietoja kysytään ihan liian tarkasti. Jäteyhtiöiltä oli vaikea saada tietoa, mitä he tekevät toimitetulle jätteelle.
- Kuolleet eläimet piti ilmoittaa kiloina, kappalemäärä ehkä parempi.
- Turvetuotantoalalla on kohtuuttoman paljon seurantavelvoitteita suhteessa toiminnan laajuuteen ja vaikutuksiin. Vesistö tarkkailuissa seurataan myös muiden lupaa vaatimattomien toimialojen vaikutuksia.
- Esim. raskasmetallien laskemiseen vuosiraporttiin ei ollut kunnollisia ohjeita. Samoin jätteiden kategorisointi oli haasteellista.

Kysely ympäristöluvan hakemisesta

Ympäristöhallinnon tavoitteena on saada ympäristöluvan hakeminen mahdollisimman sujuvaksi. Toivomme, että vastaatte oheisiin kysymyksiin ajatellen ympäristölupahakemusta, josta saitte hyväksymispäätöksen vuonna 2008.

Antamanne vastaukset käsitellään luottamuksellisina. Lisätietoja kyselystä antaa suunnittelija Riina Pelkonen (Suomen ympäristökeskus SYKE), puh. 0400 - 148 701.

Kyselyn vastausaikaa on jatkettu. Kyselyyn voi vastata 11.6.2010 saakka.

Vastaaminen vie noin 10 minuuttia.

1) Kuinka monta työntekijää yrityksessänne on?

- Alle 5
- 5-9
- 10-49
- 50-249
- 250 tai enemmän

2) Mikä seuraavista toimialoista kuvaa parhaiten yrityksenne ympäristöluvanvaraista toimintaa?

- Eläinsuojat tai kalankasvatus
- Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto (mm. turvetuotanto)
- Jätevesien käsittely tai jätehuolto
- Kemianteollisuus
- Kemikaalien tai polttoaineiden valmistus, käyttö, varastointi tai käsittely (mm. huoltoasemat)
- Liikenne (mm. autovarikko)
- Mineraalituotteiden valmistus (mm. betoniasema, tiilitehdas)
- Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus
- Energian tuotanto
- Metsäteollisuus
- Metalliteollisuus
- Nahan ja tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely
- Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävä toiminta
- Muu toiminta, mikä?

3) Ympäristölupaa haettiin

- uudelle toiminnalle
- toiminnan muutokselle (Olemassa oleva toiminta)
- lupamääräysten tarkistamisen johdosta (Olemassa oleva toiminta)

4) Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten ympäristöluvan hakuprosessia?

- Tehdään kokonaan oman henkilökunnan voimin
- Tehdään pääosin oman henkilökunnan voimin
- Tehdään pääosin yrityksen ulkopuolisen toimesta
- Tehdään kokonaan yrityksen ulkopuolisen toimesta

5) Kuinka moni henkilö yrityksessä tai toimipaikassa osallistui lähettämäänne ympäristölupahakemukseen ja sen liitteisiin tarvittavien tietojen kokoamiseen sekä hakemuksen ja liitteiden laatimiseen?

Yhteensä henkilöä

Liite 3a. Ympäristölupien hallinnollisen taakan mittaaminen: Selvitysraportti

6) Kuinka paljon he käyttivät yhteen laskettuna aikaa ympäristölupahakemusta varten tarvittavien tietojen kokoamiseen?

Käytetty aika päivinä

7) Kuinka paljon he käyttivät yhteen laskettuna aikaa ympäristölupahakemuksen laatimiseen (varsinaiseen kirjoittamiseen)?

Käytetty aika päivinä

8) Kuinka paljon he käyttivät yhteen laskettuna aikaa ympäristölupahakemuksen tietojen täydentämiseen hakemuksen jättämisen jälkeen?

Käytetty aika päivinä

9) Kuinka paljon he käyttivät yhteen laskettuna aikaa ympäristölupahakemukseen liittyvään viranomaiskäyntiin?

Käytetty aika päivinä

10) Oliko ympäristölupahakemukseen ja sen liitteisiin eniten aikaa käyttänyt henkilö yrityksessä tai toimipaikassa:

- Yrittäjä tai toimitusjohtaja tms?
- Yrityksen taloudesta tai kirjapidosta vastaava?
- Yrityksen oma asiantuntija?
- Toimistohenkilö?
- Muu työntekijä? Mikä on hänen ammattinimikkeensä?

11) Käytettiinkö ympäristölupahakemuksessa apuna mallipohjia?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

12) Maksettiinko ympäristölupahakemukseen tarvittavien tietojen hankintaan, hakemuksen laadintaan tai täydentämiseen osallistumisesta yrityksen ulkopuoliselle taholle?

- Ei
- Kyllä, euroa

13) Kuinka suuri osa ympäristölupahakemuksen tiedoista olisi hankittu joka tapauksessa yrityksen liiketoimintaa varten viranomaisvaatimuksista riippumatta?

- Ei lainkaan
- Alle 25 %
- 25-49 %
- 50-74%
- 75 % tai yli
- Kaikki
- En osaa sanoa

14) Koitteteko ympäristölupahakemuksen laatimisen kaiken kaikkiaan

- Hyvin vaivattomaksi?
- Melko vaivattomaksi?
- Ei vaivattomaksi, eikä työlääksi?
- Melko työlääksi?

Liite 3a. Ympäristölupien hallinnollisen taakan mittaaminen: Selvitysraportti

Hyvin työlääksi?

15) Laatiessanne ympäristölupahakemusta koitteko, että:

	Kyllä	Ei
Tarvittavia tietoja oli liian paljon	☐	☐
Tarvittavat tiedot olivat monimutkaisia	☐	☐
Tarvittavat tiedot olivat helposti saatavilla	☐	☐
Tarvittiin paljon laskelmia	☐	☐
Oli vaikea päättää, mitä tietoa haluttiin hakemukseen	☐	☐
Määritelmät ja ohjeet olivat vaikeaselkoisia	☐	☐
Kysyttiin tarpeettomia asioita	☐	☐

16) Oliko joitakin muita syitä, jotka vaikeuttivat hakemuksen laatimista?

17) Oliko ohjeita ja viranomaisten neuvontaa tarjolla riittävästi?

- Kyllä
 Ei
 Ohjeita ja neuvontaa ei käytetty

18) Lähetittekö ympäristölupahakemuksen Internet-verkon kautta sähköisesti?

- Kyllä
 Ei

19) Lähettäisittekö ympäristölupahakemuksen Internet-verkon kautta sähköisesti, jos se olisi mahdollista?

- Kyllä
 Ei
 En osaa sanoa

20) Voitte kirjoittaa tähän palautetta ja kehitysehdotuksia koskien ympäristölupahakemuksen laatimista ja siihen liittyviä asioita:

Kysely ympäristöluvan mukaisesta jatkuvasta seurannasta ja vuosiraportista

Ympäristöhallinnon tavoitteena on saada ympäristöluvan edellyttämä raportointi yrityksissä mahdollisimman sujuvaksi. Toivomme, että vastaatte oheisiin kysymyksiin ajatellen jatkuvaa kuukausiseurantaa sekä vuosittain toimitettavaa vuosiraporttia yhtenä kokonaisuutena.

Antamanne vastaukset käsitellään luottamuksellisina. Lisätietoja kyselystä antaa suunnittelija Riina Pelkonen (Suomen ympäristökeskus SYKE), puh. 0400 - 148 701.

Kyselyn vastausaikaa on jatkettu. Kyselyyn voi vastata 11.6.2010 saakka.

Vastaaminen vie noin 10 minuuttia.

1) Kuinka monta työntekijää toimipaikassanne on?

- Alle 5
- 5-9
- 10-49
- 50-249
- 250 tai enemmän

2) Mikä seuraavista toimialoista kuvaa parhaiten yrityksenne ympäristöluvanvaraista toimintaa?

- Eläinsuojat tai kalankasvatus
- Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto (mm. turvetuotanto)
- Jätevesien käsittely tai jätehuolto
- Kemiateollisuus
- Kemikaalien tai polttoaineiden valmistus, käyttö, varastointi tai käsittely (mm. huoltoasemat)
- Liikenne (mm. autovarikko)
- Mineraalituotteiden valmistus (mm. betoniasema, tiilitehdas)
- Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus
- Energian tuotanto
- Metsäteollisuus
- Metalliteollisuus
- Nahan ja tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely
- Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävä toiminta
- Muu toiminta, mikä?

3) Mistä seurantakohteista toimipaikassanne tehdään ympäristöluvan mukaista jatkuvaa kirjanpitoa?

Ympäristöluvan edellyttämä seurantakohde

- Päästöt ilmaan
- Polttoaineet
- Jätevedet
- Tavanomaiset jätteet
- Ongelmajätteet
- Jätteiden jatkokäsittely tai toimitus muualle
- Muu ympäristöluvan edellyttämä seurantakohde, mikä?

4) Mikä seuraavista vaihtoehtoista kuvaa parhaiten ympäristölupanne edellyttämää jatkuvaa kirjanpitoa ja vuosiraportointia?

- Tehdään kokonaan oman henkilökunnan voimin

Liite 3b. Ympäristölupien hallinnollisen taakan mittaaminen: Selvitysraportti

- Tehdään pääosin oman henkilökunnan voimin
- Tehdään pääosin yrityksen ulkopuolisen toimesta
- Tehdään kokonaan yrityksen ulkopuolisen toimesta

5) Kuinka paljon toimipaikassa käytetään työaikaa edellä merkitsemiinne jatkuviin seurantoihin kuukausittain (keskimäärin)?

Tuntia (kuukaudessa)

6) Sisältyykö raportointivelvollisuuteen näytteidenotto ja analysointia?

- Kyllä
- Ei

7) Tehdäänkö näytteidenotto ja analysointi

- Oman henkilökunnan toimesta?
- Ulkopuolisen toimesta?
- Sekä oman henkilökunnan että ulkopuolisen toimesta?

8) Kuinka paljon aikaa työntekijät käyttävät näytteiden ottoon ja analysointiin kuukausittain?

Tuntia (kuukaudessa)

Minuuttia (kuukaudessa)

9) Kuinka moni henkilö osallistuu toimipaikan ympäristöluvan edellyttämään seurantaan ja kirjanpitoon?

Yhteensä henkilöä (yrityksessä)

10) Kuinka paljon he käyttävät kaiken kaikkiaan aikaa kirjanpitoon ja seurantaan kuukausittain?

Tuntia (kuukaudessa)

11) Kuinka paljon toimipaikassa käytetään kaiken kaikkiaan aikaa vuosiraportin laatimiseen?

Yhteensä tuntia (vuodessa)

12) Onko jatkuvaan seurantaan ja kirjanpitoon 12 kuukauden aikana eniten aikaa käyttänyt henkilö

- Yrittäjä tai toimitusjohtaja tms?
- Yrityksen taloudesta tai kirjapidosta vastaava?
- Yrityksen oma asiantuntija?
- Toimistohenkilö?
- Muu työntekijä? Mikä on hänen ammattinimikkeensä?

13) Maksettiinko yrityksen ulkopuolisille jatkuvasta kirjapidosta tai vuosiraportin täyttämisestä (sekä mahdollisesta näytteiden otosta ja analysoinnista)?

- Ei
- Kyllä, euroa

14) Kuinka suuri osa ympäristöluvan edellyttämästä seurannasta (ja vuosiraportoinnista) olisi tehty joka tapauksessa yrityksen tai toimipaikan liiketoimintaan varten viranomaisvaatimuksista riippumatta?

- Ei lainkaan
- Alle 25 %

Liite 3b. Ympäristölupien hallinnollisen taakan mittaaminen: Selvitysraportti

- 25-49 %
- 50-74 %
- 75 % tai yli
- Kaikki
- En osaa sanoa

15) Koetteko ympäristöluvan edellyttämän jatkuvan seurannan ja kirjanpidon

- Hyvin vaivattomaksi?
- Melko vaivattomaksi?
- Ei vaivattomaksi, eikä työlääksi?
- Melko työlääksi?
- Hyvin työlääksi?

16) Laatiessanne ympäristöluvan edellyttämää vuosiraporttia koitteko, että

	Kyllä	Ei
Täytettäviä kohtia oli liian paljon	☐	☐
Täytettävät kohdat olivat monimutkaisia	☐	☐
Tarvittavat tiedot olivat helposti saatavilla	☐	☐
Täyttäminen edellytti paljon laskelmia	☐	☐
Oli vaikea päättää, mikä tieto tarvitaan raporttiin	☐	☐
Määritelmät ja ohjeet olivat vaikeaselkoisia	☐	☐
Kysyttiin raportoinnin kannalta tarpeettomia asioita	☐	☐

17) Tuliko esille joitakin muita syitä, jotka vaikeuttivat vuosiraportin laatimista?

18) Oliko ohjeita ja viranomaisten neuvontaa tarjolla riittävästi?

- Kyllä
- Ei
- Ohjeita ja neuvontaa ei käytetty

19) Lähettäisittekö vuosiraportin Internet-verkon kautta sähköisesti, jos se olisi mahdollista?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

20) Voitte kirjoittaa tähän palautetta ja kehitysehdotuksia vuosiraporttiin liittyvistä asioista: